

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

Význam informačních systémů při vyslání
prvosledových hlídek na FHQ situace

Diplomová práce

The importance of information systems in the deployment of
first-response patrols to the FHQ situations

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. Ing. Martin HRINKO Ph.D., MBA, LL.M.

AUTOR PRÁCE

Bc. Tomáš ADAMČÍK

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 1. 3. 2023

.....

Bc. Tomáš ADAMČÍK

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu své diplomové práce, doc. Ing. Martinu Hrinkovi, Ph.D., MBA, LL.M., za jeho cenné připomínky, odborné rady a vstřícný přístup během vedení práce, který se mimo jiné, tehdy ve funkci ředitele Služby pořádkové policie České republiky, významnou měrou podílel na vzniku koncepce prvosledových hlídek a STČ Amok – Útok aktivního střelce, o kterých je v práci hovořeno.

ANOTACE

Diplomová práce pojednává o významu informačních systémů při vyslání prvosledových hlídek na FHQ situace. V tomto kontextu tak vymezuje pojem Policie ČR a jeho postavení v rámci IZS, popisuje a přibližuje činnost operačních středisek PČR a informačních systémů, které jsou fakticky využívány při činnosti IOS KŘP, a to jednak při prvotní reakci na přijaté oznámení, následné koordinaci sil a prostředků, a především pak při vysílání prvosledových hlídek na oznámení označené jako FHQ události. V praktické části je, v rámci dané problematiky, na časové ose uveden popis a rozbor případu „Aktivního útočnicka“ ve Fakultní nemocnici s poliklinikou Ostrava Poruba, ke kterému došlo v prosinci roku 2019. Na závěr jsou popsána zjištění v rámci činnosti IOS KŘP s návrhy jejich možného zlepšení, usnadnění a zkvalitnění a v neposlední řadě pak zodpovězena výzkumná otázka.

KLÍČOVÉ POJMY

aktivní útočnick * informační systém * integrovaný záchranný systém * operační středisko * policie České republiky * prvosledová hlídka * událost FHQ

ANNOTATION

The thesis discusses the importance of information systems in the deployment of first-response patrols to FHQ situations. In this context, it defines the concept of the Police of the Czech Republic and its position within the Integrated rescue system, describes and presents the activities of the operational centres of the Police and information systems, which are actually used in the activities of the Integrated Operations Centre of the Regional Police Headquarters, both in the initial response to the received notification, the subsequent coordination of forces and resources, and above all in the dispatch of first-response patrols to notifications marked as FHQ situation. In the practical part, the description and analysis of the case of the "Active Attacker" in the University Hospital with Polyclinic Ostrava Poruba, which occurred in December 2019, is presented in the timeline. Finally, the findings within the Integrated Operations Centre of the Regional Police Headquarters activities are described with suggestions for possible improvement, facilitation, and improvement of their activities and, last but not least, the research question is answered.

KEYWORDS

active attacker * information system * integrated rescue system * operations center * police of the Czech Republic * first-response patrol * FHQ situation

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	7
Úvod.....	10
Teoretická část.....	14
1 Policie České republiky.....	14
2 Operační středisko PČR.....	17
2.1 Organizační struktura operačních středisek.....	19
2.1.1 Operační středisko Národního operačního centra.....	21
2.1.2 Operační střediska útvarů policie s celostátní působností.....	23
2.1.3 Integrovaná operační střediska KŘP.....	23
2.2 Směna IOS KŘP.....	24
3 Informační systémy využívané při činnosti IOS KŘP.....	29
3.1 DOTAZY – Program Dotazy do informačních systémů.....	30
3.1.1 CRO – Centrální registr obyvatel.....	31
3.1.2 CRR – Centrální registr řidičských průkazů a CRV – Centrální registr vozidel.....	31
3.1.3 PATROS – Pátrání po osobách.....	31
3.1.4 PATRMV – Pátrání po motorových vozidlech.....	32
3.1.5 D-ZBRANĚ – Držitelé zbrojních průkazů, licencí a zbraní.....	32
3.1.6 P-ZBRANĚ – Pohřešované a nalezené zbraně.....	32
3.1.7 ETŘ – Evidence trestního řízení.....	32
3.1.8 CDO – Centrální databáze objektů.....	33
3.1.9 KONTROLA II – Kontrolované osoby a dopravní prostředky.....	33
3.1.10 TELEFOTO – Aktuální obrazové informace.....	33
3.1.11 LOOK (AKV) – Automatická kontrola vozidel.....	33
3.1.12 C-TUDU – Cizinci s trvalým nebo přechodným pobytem.....	34

3.1.13 C-ENO – Evidence nežádoucích osob	34
3.1.14 SIS – Schengenský informační systém.....	34
3.1.15 ICIS – Informační systém interpolu	34
3.1.16 UDÁLOST – Situační zprávy a události	34
3.1.17 AKCE	35
3.1.18 POHOTOVOST	35
3.1.19 Kniha instruktáží a služeb	35
3.1.20 eSIAŘ – Elektronická sbírka interních aktů řízení	36
3.2 IS JITKA.....	36
3.2.1 Klient VÁCLAV.....	37
3.3 Mobilní bezpečná platforma	41
4 Událost označena zkratkou FHQ	43
4.1 Prvosledové hlídky	44
4.2 Aktivní střelec	46
Praktická část.....	49
5 Aktivní střelec ve FNsP Ostrava 2019.....	49
5.1 Uvedení do problematiky	50
5.2 Časová osa události a provedených činností	51
5.3 Zjištěné poznatky a návrhy řešení	59
Zodpovězení výzkumné otázky	63
Závěr	66
Seznam použité literatury	71

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
FHQ	First Hour Quintet – událost primárního významu
FNsP	Fakultní nemocnice s poliklinikou
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
GIS	Geografický informační systém
GŘ HZS	Generální ředitelství hasičského záchranného sboru
IBC	Integrované bezpečnostní centrum
IOS (KŘP)	Integrované operační středisko (krajského ředitelství policie)
IS	Informační systém
IZS	Integrovaný záchranný systém
JITKA	Jednotná systémová, informační, technologická a komunikační aplikace
LTV	Linka tísňového volání
MBP	Mobilní bezpečná platforma
MMC	Mobilní monitorovací centrum
MP	Městská policie
MŘP	Městské ředitelství policie
MSK	Moravskoslezský kraj
MU	Mimořádná událost
NCOZ	Národní centrála organizovaného zločinu
NVS	Nástražný výbušný systém
OČTŘ	Orgán činný v trestním řízení
OHS	Oddělení hlídkové služby
OIKT	Odbor informačních a komunikačních technologií
OKTE	Odbor kriminalistické techniky a expertíz

OOK	Odbor obecné kriminality
OOP	Obvodní oddělení policie
OMČ	Ohledání místa činu
OS	Operační středisko
OSK	Oddělení služební kynologie
OS NOC	Operační středisko Národního operačního centra
OS PP	Operační středisko Policejního prezidia
OS ÚCP	Operační středisko Útvaru s celostátní působností
OVK	Odbor vnitřní kontroly
PCO	Pult centralizované ochrany
PČR	Policie České republiky
PEO	Pohotovostní a eskortní oddíl
PMJ	Pohotovostní motorizovaná jednotka
PPČR	Policejní prezidium České republiky
PPP	Pokyn policejního prezidenta
PS	Policejní stanice
PSH	Prvosledová hlídka
RPP	Rozkaz policejního prezidenta
RZS	Rychlá záchranná služba
SaP	Síly a prostředky
SCP	Služba cizinecké policie
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
SPJ	Speciální pořádková jednotka
STČ	Soubor typových činností
TKG	Talk Group
URNA	Útvar rychlého nasazení

ÚZČ	Útvar zvláštních činností
VB	Veřejná bezpečnost
VŠB	Vysoká škola báňská
ZaLP	Záchranné a likvidační práce
ZJ	Zásahová jednotka
ZPPP	Závazný pokyn policejního prezidenta
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

Úvod

Dnešní doba je velmi hektická a vypjatá. Je to mu i na základě stále vyspělejší techniky, kdy je prakticky možno sledovat a zaznamenávat kohokoli, cokoli, kdykoli a kdekoli. Lze tak detailně sledovat chování jak jednotlivců, tak i skupin osob. Ve vztahu k policii, je tedy možno zaznamenávat např. chování a jednání jednotlivých hlídek, ale také zákroky pod jednotným velením na různých povolených i nepovolených akcích a jejich činnost pak analyzovat. Dnes je prioritou rychlost vyslání sil a prostředků na místo události a jejich dojezdový čas, a samozřejmě kvalita provedeného zásahu. K co nejlepšímu a nejkvalitnějšímu splnění těchto kritérií rozhodnou měrou přispívá činnost operačního střediska. Jeho pracovníci, po přijetí a vyhodnocení oznámení, vysílají na místo události primárně hlídky prvního zásahu – prvosledové hlídky, které „na cestu“ vybavují, pokud možno co nejkvalitnějšími informacemi k předmětné události. K tomu jim slouží moderní technologie, které umožňují získávání informací z celorepublikových informačních systémů a databází, jak veřejné správy, tak policie a systémy ve kterých jsou uvedeny a spravovány veškeré informace a postupy činností ke každé konkrétní události.

Já osobně jsem policistou od roku 1993. Za období mé třicetileté služby jsem prošel určitým profesním vývojem a také řadou změn. Začínal jsem na Obvodním oddělení v Dobré u Frýdku-Místku, kde jsem postupně prošel hlídkovou, dozorčí a spisovou službou. Po pár letech jsem byl vybrán na pozici asistenta vyšetřovatele I. odboru Krajského úřadu vyšetřování v Ostravě. Tam se mi dostalo možnosti a cti pracovat po boku těch nejzkušenějších vyšetřovatelů. Musím i po letech konstatovat, že to byli, jak se dnes říká „profíci na svých místech“. Pro mě, jako pro tehdy ještě mladého policistu, to byl úplně jiný svět, jiný druh práce, než na který jsem byl na obvodním oddělení zvyklý. Do té doby jsem měl o rozsahu a stylu tohoto typu práce jen okrajové informace. V roce 2002 jsem byl ustanoven do funkce vyšetřovatele, ve které jsem pokračoval i po vytvoření Služby kriminální policie a vyšetřování. V 2010 jsem přešel na Krajské operační středisko PČR v Ostravě, do funkce zástupce velitele směny a po integraci operačních středisek, posledních 12 let vykonávám funkci velitele vedoucího směny operačního dne integrovaného operačního střediska KŘP Moravskoslezského kraje (dále jen IOS

KŘP). Za celou dobu mé služby jsem měl možnost nahlédnout do různých problematik souvisejících s činností policie, zažil jsem mnoho změn a z tohoto důvodu si dovoluji některé věci komentovat a hodnotit.

Práce policie je veřejností nejčastěji vnímána až při realizaci samotných zákroků a následných úkonů na místě zásahů, přičemž činnosti a postupy tomu předcházející, včetně práce IOS KŘP, jsou pro většinu veřejnosti velkou neznámou. Současně si dovoluji říci, že i mnoho policistů, a to nejen těch „řadových“, má o těchto činnostech mylnou nebo zkreslenou představu, stejně tak jako já v minulosti, po nástupu na Úřad vyšetřování.

Cílem této diplomové práce je poskytnout pohled na práci operačního řízení operačních středisek PČR, a to zejména IOS KŘP, které souvisí s příjmem oznámení a následným vysíláním prvosledových hlídek na FHQ situace, včetně uvedení informačních systémů a aplikací, které se k tomu využívají. Osvětlit celou škálu postupů a činností stanovených k plnění úkolů souvisejících se zajištěním rychlé reakce na oznámené události, vysíláním sil a prostředků na místo zákroku, poskytováním co nejrelevantnějších informací a realizaci navazujících činností.

Teoretická část práce je zaměřena na strukturu systému operačního řízení PČR, jenž má na starost vyslání hlídek na místo události a jejich koordinaci, popis jednotlivých úkonů, využívání dostupných informačních systémů a dalších prostředků v rámci výkonu této činnosti, především pak při výběru a vysílání prvosledových hlídek na FHQ události a spolupráce s dalšími složkami IZS.

V první kapitole práce je vymezena základní činnost PČR, jako jednotného ozbrojeného bezpečnostního sboru, jehož primárním úkolem je služba veřejnosti a rovněž vymezeno postavení PČR v rámci složek IZS.

Druhá kapitola se zabývá operačními středisky PČR. Jejich historickým vývojem až po následnou integraci, organizační strukturou a popisem činností se zaměřením na IOS KŘP, v rámci, kterého je také přiblížena směna operačního dne.

Ve třetí kapitole jsou popsány informační systémy PČR. Je zde proveden výčet a popis těch informačních systémů a aplikací, které jsou fakticky využívány při

činnosti IOS KŘP, tedy informační systémy využívány ihned po oznámení události k získání základních a nejpotřebnějších informací pro potřeby rychlé reakce na oznámenou událost a informační systémy se kterými se pracuje následovně. Dále je zde přiblížen nejdůležitější informační systém JITKA, který je se svými aplikacemi VÁCLAV a LUDMILA, určen výhradně pro operační řízení a také popsána Mobilní bezpečná platforma, která je primárně určena pro hlídky v terénu, včetně aplikace KAREL, sloužící k obousměrné komunikaci s IOS KŘP.

Čtvrtá kapitola, poslední kapitola teoretické části, je věnována popisu a vysvětlení významu události označené zkratkou FHQ, vymezení prvosledových hlídek, které jsou s událostí FHQ neodlučitelně spjaty, důvodu jejich vzniku, popisu činností a vymezení jejich významu při vysílání na takto označené události, v kontextu této práce především aktivního střelce.

Praktická část práce je zaměřena na popis a rozbor činností IOS KŘP MSK a složek PČR v případě události střelby ve Fakultní nemocnici s poliklinikou Ostrava Poruba, v prosinci 2019, kterého jsem měl možnost zúčastnit se jako vedoucí směny operačního dne. Případ je zde popsán z pohledu výkonu práce IOS KŘP MSK po prvotním oznámení události, následných úkonů, včetně využívání informačních systémů PČR a dalších činností plynoucích z vývoje dané události. Cílem této části práce je na základě reálného případu z praxe na časové ose popsat sled jednotlivých postupů a činností, které musí IOS KŘP při řešení situace FHQ, v tomto případě aktivního střelce, realizovat, a to s využitím informačních systémů bez kterých by činnost IOS KŘP nemohla fungovat. Následně pak na základě osobních zkušeností vyhodnotit pozitiva a negativa dané problematiky. Případ, se kterým budu pracovat je mi velmi dobře znám, neboť jak jsem již uvedl, jeho řešení jsem se aktivně účastnil. V rámci této části práce tak budu vycházet zejména z osobních zkušeností, listinných materiálů a dat z policejních systémů, na jejichž obsahovém zpracování jsem se jako vedoucí směny daného operačního dne podílel.

V úvodu praktické části je pro uvedení do dané problematiky popsáno místo působnosti IOS KŘP MSK, včetně výčtu a početního obsazení jednotlivých pracovišť v rámci směny operačního dne. Hlavní částí je časová osa, na které je

popsán sled jednotlivých událostí a provedených úkolů a opatření ze strany pracovníků IOS KŘ MSK s uvedenými poznámkami pro dokreslení řešené události. V závěrečné části je pak provedeno hodnocení, porovnání teorie s praxí, a to z pohledu mé dlouhodobé služby u PČR, včetně návrhů případného usnadnění, zjednodušení a zlepšení činností IOS KŘP, potažmo dalších složek PČR.

Samotný závěr celé práce je ponechán zodpovězení výzkumné otázky, která byla společně s vedoucím práce stanovena zda *„je ještě v možnostech PČR zkrátit/urychlit přenos informací a čas od nahlášení mimořádné události po vyslání prvosledových hlídek na situaci FHQ“* a provedeno hodnocení splnění cílů zadání diplomové práce.

Teoretická část

1 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen PČR) je dle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR „jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož primárním úkolem je služba veřejnosti.“¹ Je určen k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky (dále jen ČR). PČR je podřízena Ministerstvu vnitra. Organizačně je členěna na Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem, útvary policie s celostátní působností (dále jen ÚPC), krajská ředitelství policie (dále jen KŘP) a útvary zřízené v rámci KŘP. Činnost PČR je řízena policejním prezidiem, v jehož čele stojí policejní prezident, který odpovídá za činnost celé PČR ministru vnitra. Policejnímu prezidiu jsou pak podřízeny ÚPC, které zřizuje na návrh policejního prezidenta ministr vnitra a KŘP, která jsou zřízena zákonem. Zákonem o Policii ČR je zřízeno 14 KŘP, jejichž územní obvody se shodují s územními obvody krajů ČR.²

PČR je jednou ze základních složek integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), kterým se dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému rozumí „koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“³ Je to systém založen na vzájemné spolupráci všech jeho složek, který využívá modelové postupy spolupráce a je nedílnou součástí systému pro zajištění vnitřní bezpečnosti státu. Jeho cílem je zabezpečit co nejlepší kooperaci složek IZS, a to s použitím veškerých možných zdrojů, kompetencí a síly, které jsou potřebné při záchranných a likvidačních pracích (dále jen ZaLP). IZS je tvořen základními složkami a ostatními složkami IZS. Základní složky tvoří „Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

¹ § 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění.

² Tamtéž § 1-6.

³ § 3 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v posledním znění.

*jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.*⁴ Základní složky poskytují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události (dále jen MU), její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě události. Své síly a prostředky (dále jen SaP) mají rozmístěny po celém území ČR. Ostatními složkami jsou pak „*vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami integrovaného záchranného systému také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem.*“⁵ Ostatní složky poskytují při ZaLP plánovanou pomoc na vyžádání. IZS je použit při přípravě na vznik MU a při potřebě provádět současně ZaLP dvěma anebo více složkami IZS.

Složky IZS spolu úzce spolupracují nejen v době vzniku MU, ale i v běžném provozu a řešení bezpečnostní situace, kde tyto složky společně zasahují. K zajištění výkonu jejich činností jim napomáhají operační střediska, která jsou ústředními řídicími jednotkami každé složky IZS. PČR je v rámci systému IZS primárně zastoupena integrovaným operačním střediskem jednotlivých KŘP PČR.

Pro sjednocení postupu složek IZS slouží jednak interní předpisy jednotlivých složek a dále nadresortní metodické materiály jako sjednocující standardy pro resortní interní předpisy. Jedná se o tzv. typové činnosti složek IZS při společném zásahu, které jsou vydávány Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR (dále jen GŘ HZS ČR)⁶ v Katalogu typových činností složek IZS při společném zásahu. V současné době je takovýchto typových činností zpracováno 17. Tento katalog zpracovává konkrétní druh MU. Jedná se o takové typové činnosti, které se vztahují ke složitým nebo jinak problematickým MU vyskytujícím se velmi zřídka, nebo takovým, které se sice doposud nevyskytly, ale nové

⁴ § 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v posledním znění.

⁵ Tamtéž.

⁶ §18 vyhlášky č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému v posledním znění.

bezpečnostní hrozby, zejména terorismus, nutí společnost k přípravě na ně. Cílem těchto typových činností je obecným a jednoduchým způsobem formulovat činnost jednotlivých složek IZS při společném provádění ZaLP při určitém druhu MU. Jedná se tak o určitou pomůcku, kde je popsáno, jak mají jednotlivé složky v dané situaci postupovat. Jsou zde přesně stanoveny postupy pro velitele zásahu, pro operační střediska a další složky na místě události. Přičemž právě operační střediska mají rozhodující úlohu při organizování prvotních úkonů a zajištění vyslání potřebných SaP jednotlivých složek.⁷

⁷ SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: Modul I.* Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. s. 35-37. ISBN 978-80-86640-59-4.

2 Operační středisko PČR

Při plnění úkolů PČR jsou nedílnou součástí její struktury operační střediska (dále jen OS). Dle Závazného pokynu policejního prezidenta č. 109/2009, o operačních střediscích je OS „*pracoviště zajišťující nepřetržitě jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů policie na vymezeném území.*“⁸ OS vykonávají operační řízení, které lze definovat jako soubor činností zajišťující aktivaci, řízení, koordinaci a podporu SaP a výměnu informací, a to jak v rámci činnosti jednotlivých složek IZS, tak v rámci řízení a koordinace OS IZS při vzájemné spolupráci.

OS není žádný nový pojem. Jeho historie se začala formovat v roce 1971. V tomto roce začaly na okresních správách Veřejné bezpečnosti vznikat OS, která měla plnit úlohu pomocného řídicího pracoviště náčelníka územního útvaru VB. Tato střediska byla vybavena záznamovou a spojovací technikou umožňující operativní, a hlavně nepřetržité spojení řídicích a výkonných článků. Výkon služby na OS byl svěřen zkušeným příslušníkům s dlouholetou praxí a zkušenostmi. Směnu operačního dne vykonával operátor a operační důstojník, jenž byl podřízen náčelníkovi územního útvaru Veřejné bezpečnosti. Operační důstojník prováděl patřičná opatření v případech pátrání po pachatelích a věcech, rozhodoval o vyslání výjezdové skupiny, zodpovídal za hlášenou službu, zajišťoval dohled nad osobami umístěnými v cele předběžného zadržení, prováděl lustrace v evidencích obyvatel, řidičů a motorových vozidel a vedl také protokol událostí, který sloužil k přenesení událostí závažnějšího charakteru z pracovního deníku. Operátor pak přijímal tísňová volání na lince 158, podílel se na obsluze telefonní ústředny a dálkopisné stanice, od velitelů služebních vozidel a hlídek přebíral hlášení o bezpečnostní situaci v daném okrese, vydával pokyny k jejich přesunům a dle potřeby vyzumoval záchrannou službu, havarijní službu, dobrovolné požární sbory apod., a do pracovního deníku zaznamenával všechna hlášení a provedená opatření. V období od roku 1971 do konce roku 1973 bylo vybudováno 122 OS,

⁸ Čl. 2 ZPPP č. 109/2009, o operačních střediscích.

z nichž 82 OS bylo na území České republiky a 40 OS na území Slovenské republiky.⁹

Postupem času, tak jak se v našem státě vyvíjela společnost a současně politická situace, došlo ke zrušení Sboru národní bezpečnosti a vzniku PČR. Ke změnám docházelo i u samotné PČR. Některé složky se rušily, některé nově vznikaly, avšak na systém fungování a práci OS to nemělo zásadní vliv. V roce 1999 existovalo celkem 95 OS, přičemž 86 OS připadalo na okresní (obvodní, městské) ředitelství (dále jen MŘP), 8 OS na správy krajů a 1 OS na policejní prezidium ČR. V tomto roce se se začalo uvažovat o provedení integrace OS, která do té doby fungovala na krajské a okresní úrovni, neboť jejich velký počet zapříčiňoval prodlevu v přenosu informací a nejednotnosti ve výkonu služby.¹⁰

Vytvoření nové organizační struktury bylo odůvodňováno tím, že:

- PČR má jiné organizační členění OS než IZS, který kopíroval sídla 14 správních krajů, policie měla OS pouze v 8 krajích,
- integrace OS okresních ředitelství do jednoho místa v rámci příslušného kraje by umožnila i integraci technologií, úsporu finančních prostředků a dala tak možnost usnadnění budování komunikačního a aplikačního prostředí mezi složkami IZS,
- integrace by odbourala takové činnosti, které nesouvisely s činností OS, jako je např. strážní služba, informátoři, obsluha ústředí apod.¹¹

Hlavní přínosy integrace pak byly spatřovány ve:

- vybudování operačních odborů v sídlech vyšších územně správních celků, krajů,
- přímém vztahu k IZS, rychlejším a snadnějším přenosu informací a efektivnější protokolované datové komunikaci,
- moderním, jednotným a sdíleným technologickým vybavením,

⁹ KVAPILOVÁ, Iva. *Organizační vývoj SNB v 70. letech se zaměřením na jeho veřejnobepečnostní složku*. Praha: Sborník Archivu bezpečnostních složek, č. 5, 2007. ISSN 2336-1387. s.60-61. Dostupné také z: <https://www.abscr.cz/data/pdf/sbornik/sbornik5-2007/kap01.pdf>.

¹⁰ HRINKO, Martin a kolektiv. *Pořádková činnost policie: Operační střediska v kontextu spolupráce s pořádkovou policií*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. s. 220. ISBN 978-80-7380-793-1.

¹¹ Tamtéž.

- účinnějším boji proti pachatelům trestné činnosti, a to sloučením SaP bez ohledu na hranice okresu,
- vyšší profesionální úrovni pracovníků OS, moderním způsobu řízení a koordinaci SaP s využitím moderní technologické podpory,
- specializaci činností, jako je např. pracoviště pro příjem tísňového volání 158, dopravu, lustrace atd.,
- materiálových úsporách ve vybavení pracovišť, jejich provozu atd.¹²

V roce 2006 schválil tehdejší ministr vnitra výstavbu integrovaných OS a v lednu 2009 umožnil nový zákon o Policii ČR začít zřizovat 6 nových KŘP tak, aby jejich členění logicky odpovídalo územně správnímu členění ČR. Z dnes již 8 krajských policejních správ se tak stalo 8 KŘP a započalo transformační období, jehož cílem bylo sloučení OS okresních ředitelství PČR do jednoho krajského centra. K 1. lednu 2012 tak vzniklo 14 KŘP, v rámci, kterých byla postupně zřizována integrovaná OS.¹³

2.1 Organizační struktura operačních středisek

OS PČR jsou pracoviště zabezpečující nepřetržité operační řízení k zajištění plnění úkolů PČR.

PČR má zřízena tato OS:

- operační středisko Národního operačního centra (dále jen OS NOC),
- operační střediska útvarů policie s celostátní působností (dále jen OS ÚCP),
- integrovaná operační střediska krajských ředitelství policie (dále jen IOS KŘP).

V rámci organizace výkonu činností OS vystupuje jako vrcholný orgán tohoto typu operačního řízení OS NOC. Nižšími organizačními články jsou pak OS ÚCP a IOS

¹² HRINKO, Martin a kolektiv. *Pořádková činnost policie: Operační střediska v kontextu spolupráce s pořádkovou policií*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. s. 220-221. ISBN 978-80-7380-793-1.

¹³ HEŘMAN, Radomír. *Pořádková činnost policie: Vybrané kapitoly 1*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2022. s. 38. ISBN 978-80-7251-527-1.

KŘP. IOS KŘP rozumíme „*pracoviště integrované organizačně, materiálně a personálně v rámci operačního odboru krajského ředitelství policie.*“¹⁴

Činnost OS je upravena Závazným pokynem policejního prezidenta č. 109/2009, o operačních střediscích.

Mezi základní úkoly OS patří:

- poskytování potřebného servisu policistům ve výkonu služby v souvislosti s plněním jejich služebních úkolů, zejména při koordinaci a řízení SaP a při zajištění spolupráce s dalšími útvary PČR a jinými subjekty,
- opatřování a soustřeďování informací o důležitých událostech pro rozhodování vedoucích policistů a o opatřeních přijatých k řešení bezpečnostní situace,
- plnění úkolů hlásné služby, zejména zajišťování informací formou předběžných hlášení,
- vedení přehledu o policejních SaP, které má k dispozici na operační den,
- k plnění svých úkolů využívá integrovaný komunikační a řídicí systém JITKA (viz níže),
- zajišťování výdeje dat z evidencí,
- spolupodílení se na dopravním zpravodajství,
- zabezpečování sledování kamerového systému,
- pomocí spojovací, záznamové a výpočetní techniky obsluha a zajišťování přenosu neutajovaných informací a nepřetržité spojení s ostatními útvary PČR,
- zajišťování nepřetržité obsluhy informačních a komunikačních systémů nakládajících s utajovanými informacemi,
- obsluha digitální radiové sítě Pegas – Matra¹⁵ a činění opatření při vyslání signálu nouze terminálem systému.¹⁶

¹⁴ Čl. 1-2 ZPPP č. 109/2009, o operačních střediscích.

¹⁵ Příloha č. 1, k RPP č. 52/2014, kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů.

¹⁶ Čl. 4 ZPPP č. 109/2009, o operačních střediscích.

2.1.1 Operační středisko Národního operačního centra

OS NOC (dříve OS operačního odboru PP ČR) dále zabezpečuje celostátní dohled a metodickou podporu pro IOS KŘP. Koordinuje policejní akce a opatření přesahující rámec plnění úkolů IOS KŘP a zabezpečuje komunikaci mezi IOS KŘP a OS ÚCP. V rámci NOC jsou koncentrovány všechny události, které jsou na území ČR policejními složkami řešeny, přičemž reaguje na ty události, které vyžadují jeho spolupráci, např. v rámci mezikrajské nebo přeshraniční spolupráce. Koordinuje SaP z jiných krajů a nasazuje ÚCP. OS NOC je součástí operačního odboru, který je jedním ze tří odborů nově vzniklého útvaru NOC.¹⁷

V rámci OS NOC jsou zřízeny tyto odbory:

- operační odbor,
- odbor podpory operačního řízení,
- odbor geografické podpory.

Operační odbor

Operační odbor se skládá z OS a centra dopravních informací, které soustřeďuje veškeré informace o dopravních nehodách, omezeních či nadměrných nákladech. Tento odbor řídí a koordinuje IOS KŘP při plnění úkolů, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost, zabezpečuje komunikaci mezi IOS KŘP a OS ÚCP a podle potřeby a požadavku nasazuje ÚCP. Pro potřeby rozhodování vedoucích policistů k vydávání opatření, přebírá a soustřeďuje informace potřebné k řešení bezpečnostní situace v ČR a v době nepřítomnosti vedoucích pracovníků, v případě nebezpečí z prodlení a závažných následků, provádí nezbytná opatření. V rámci krizových opatření plní stanovené úkoly a koordinuje opatření k součinnosti složek IZS s příslušnými útvary a organizačními články PČR. Vyhlašuje a koordinuje policejní akce a uzávěry, organizuje a operačně řídí opatření na státních hranicích, při přeshraničním pronásledování, včetně monitorování přeprav zbraní, střeliva, munice a výbušnin a nadrozměrných nákladů. Vyrozumívá zastupitelské úřady o událostech souvisejících s osobami cizinců, převážně o jejich omezení na svobodě a úmrtí a spolupracuje s policejními

¹⁷ Čl. 6 ZPPP č. 109/2009, o operačních střediscích.

institucemi a bezpečnostními sbory jiných států. Pro potřeby zpracování a vložení informací do systému Dopravních informací, shromažďuje informace o bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Operační odbor NOC v souvislosti s plněním svých úkolů spolupracuje s mimorezortními subjekty a orgány, státními organizacemi, institucemi a orgány, s mezinárodními organizacemi a současně je oprávněn vyžadovat účinnou spolupráci a plnění dílčích úkolů od dalších útvarů PČR.¹⁸

Odbor podpory operačního řízení

Tento odbor má na starosti koordinaci a metodické vedení systému činnosti OS týkající se způsobu příjmu, směřování a odbavování tísňové komunikace na tísňovém čísle 158, tísňových výzev předaných OS IZS a výzev oznámených prostřednictvím SMS zpráv. Zodpovídá za metodické vedení hlásné služby a výkon operačního řízení v prostředí národního informačního systému IZS, za zajištění součinnostních vazeb s bezpečnostními sbory jiných států a provádění kontrol na úseku činnosti OS a dopravního zpravodajství. V rámci dalšího rozvoje operačního řízení PČR se podílí na zpracování návrhu výstavby a modernizace OS, operačního řízení a příjmu tísňové komunikace, dopravního zpravodajství, spojení a informačních technologií určených k zajištění činnosti OS a dopravního zpravodajství. V rámci spolupráce s dalšími útvary PČR a ministerstva se podílí na tvorbě, aktualizaci a realizaci systému vzdělávání, přípravě metodických postupů, které mají dopad na operační řízení a hlásnou službu. Pro řídicí a rozhodovací činnosti ředitele NOC a vedení policejního prezidia zpracovává statistické a analytické materiály.¹⁹

Odbor geografické podpory

Činnost odboru geografické podpory spočívá především ve vývoji a provozování jednotného geografického informačního systému PČR (dále jen GIS), distribuci dat základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí v rámci sítě Hermes a provozu, distribuci a správě webových služeb dálkového přístupu do

¹⁸ Čl. 31a přílohy k RPP č. 13/2023, *dodatek č. 20 k organizačnímu řádu policejního prezidia české republiky.*

¹⁹ Tamtéž. Čl. 31b.

katastru nemovitostí. V rámci nových projektových záměrů týkajících se zavádění a využívání prostředků geoinformačních technologií posuzuje a zpracovává stanoviska k jejich realizaci. Zabývá se komplexní správou dat hranic územního členění základních organizačních součástí PČR, prováděním programátorských prací při realizaci projektů celostátních informačních systémů v oblasti geoinformatiky, včetně jejich testování, anebo při zabezpečení aktuálních prostorových dat či mapových podkladů. Nedílnou součástí činnosti odboru je aktualizace programové, technické a provozní dokumentace interně vytvářených celostátních informačních systémů, spolupráce na tvorbě a aktualizaci uživatelské dokumentace a metodické řízení útvarů PČR při využívání GIS.²⁰

2.1.2 Operační střediska útvarů policie s celostátní působností

OS ÚCP plní další specifické úkoly při zabezpečování připravenosti a akceschopnosti těchto útvarů k provedení policejních akcí a zákroků. Zabezpečují součinnost vazeb s resortními a mimoresortními orgány a komunikaci s OS ostatních ÚCP. K ÚCP, v rámci, kterých je zřízeno OS, patří Letecká služba PČR, Národní protidrogová centrála SKPV, Ředitelství služby cizinecké policie, Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV, Útvar pro ochranu prezidenta ČR, Ochranná služba PČR, Útvar rychlého nasazení a Útvar zvláštních činností SKPV. Policisté zařazení v tomto OS plní především podpůrnou činnost jednotkám v terénu, zajišťují spolupráci s ostatními útvary a přijímají rozkazy o nasazení jednotek od NOC.²¹

2.1.3 Integrovaná operační střediska KŘP

IOS KŘP spadá pod odbor pořádkové policie KŘP. Podílí se na zabezpečování součinnosti s ostatními útvary PČR, bezpečnostními sbory, ozbrojenými silami a složkami IZS. Organizuje a zabezpečuje nezbytná opatření zejména podle typových plánů a projektů a v případě nepřítomnosti či nedosažitelnosti příslušných vedoucích policistů operativně řídí opatření k řešení bezpečnostní situace. Dále organizuje a koordinuje neodkladná opatření související s pátráním

²⁰ Čl. 32 přílohy k RPP č. 13/2023, *dodatek č. 20 k organizačnímu řádu policejního prezidia české republiky.*

²¹ Čl. 7 ZPPP č. 109/2009, *o operačních střediscích.*

a také přeshraničním pronásledováním. Na základě rozhodnutí příslušného vedoucího policisty zabezpečuje realizaci policejních akcí a bezpečnostních opatření, zejména pak vyhledávání dosažitelnosti a pohotovosti, svolávání krizových štábů, zpořádkování a nasazení jednotek, poskytování posil jiným útvarům a mimoresortním orgánům a organizacím a zajišťuje SaP při MU. Dále spravuje a přijímá tísňové výzvy na linku 158 na jejichž základě činí neodkladná a účinná opatření za využití systému JITKA, vysílá hlídky a výjezdové skupiny na místa událostí. V neposlední řadě rovněž opatřuje, vyhodnocuje či doplňuje v potřebném rozsahu informace o událostech a opatřeních k řešení bezpečnostní situace. V souvislosti s plněním svých úkolů je IOS KŘP oprávněno vyžadovat spolupráci a plnění dílčích úkolů od dalších organizačních článků KŘP a prostřednictvím OS NOC také ÚCP.²²

Z výše uvedeného vyplývá, že IOS KŘP zajišťuje především příjem tísňového volání, vyslání SaP na místo události, spolupráci s ostatními složkami IZS a následně servis pro policejní hlídky na místě události. Právě na policistovi IOS KŘP záleží, kolik a jaké SaP budou na místo události vyslány, a to tak aby zde učinily potřebná opatření k jejímu zvládnutí, přičemž každé IOS KŘP zodpovídá pouze za své krajské teritorium.

2.2 Směna IOS KŘP

Tak jako v každé profesi, tak i u PČR jsou dány úkoly a kompetence a rozděleny požadavky na jednotlivá pracoviště a jednotlivce, kteří za jejich řádné a včasné plnění zodpovídají. Vzhledem k množství řešených událostí, nově přibývajících problematiky a spolupráci s jinými složkami není možno, aby OS plnilo jemu dány úkoly a povinnosti z jednoho pracoviště. Proto také došlo k integraci OS a rozdělení úkolů a povinností na jednotlivé typy pracovišť. Pro jednotlivá pracoviště jsou stanoveny konkrétní postupy činností, které jsou určeny interními akty řízení PČR, a to závaznými pokyny policejního prezidenta, nebo pokyny ředitelů jednotlivých KŘP.

²² Čl. 5 ZPPP č. 109/2009, o *operačních střediscích*.

Před zahájením činností na jednotlivých pracovištích probíhá vždy nezbytné předání a převzetí služby směny operačního dne, které je organizováno vedoucím nové a staré směny. Policisté nové směny se zběžně seznámí s celkovou bezpečnostní situací, sledovanými případy, rozpracovanými událostmi apod., a současně jim jsou předány informace o přijatých a provedených opatřeních, včetně konkrétních úkolů a pokynů, které je potřeba zajistit a splnit. Dále je nová směna informována o závadách na technickém vybavení OS a provedených opatřeních k jejich odstranění, po čemž si jednotliví pracovníci na svých pracovištích překontrolují provozuschopnost nainstalované komunikační techniky a zkontrolují funkčnost přihlášení do systémů operačního řízení. Vedoucí staré směny operačního dne, pak ještě ve většině případů, podává informace o průběhu služby vedení operačního odboru a nový vedoucí směny zkontroluje, zda se všichni policisté do systému přihlásili.

V rámci IOS jsou pracoviště směny operačního dne rozdělena na:

- příjem linky tísňového volání (dále jen LTV),
- řízení a koordinace SaP,
- lustrace,
- dopravu,
- pult centralizované ochrany (dále jen PCO),
- vedoucího směny operačního dne.

Příjem LTV

- policista získává základní informace od oznamovatele pomocí položení základních kriminalistických otázek „kdo, co, kdy, kde, jak, čím, proč“,
- zakládá událost v systému VÁCLAV, kde přenese zjištěné skutečnosti,
- po vyhodnocení závažnosti oznámení, označí danou událost příznakem FHQ, přičemž po tomto označení je systémem událost podbarvena červeně a doprovázena akustickou signalizací, což si vyžádá okamžitou reakci pracovníka SaP,
- zajistí okamžité vyslání SaP na místo určení v případě nebezpečí z prodlení,
- předá akci pracovišti pro řízení a koordinaci SaP,

- může, po předchozím upozornění, že se nejedná o tísňovou výzvu, hovor ukončit.²³

Řízení a koordinace SaP

- policista přebírá v systému VÁCLAV založenou událost z LTV,
- přibírá do systému místně příslušné obvodní oddělení policie (dále jen OOP),
- dohlíží na vyslání, nebo vysílá na místo události SaP,
- instruuje hlídky k postupu a vybavení,
- vyžaduje součinnost s dalšími složkami IZS, organizacemi a institucemi
- provádí hlásnou službu,
- zjišťuje informace v informačních systémech důležité pro prvotní zásah, především k osobám (zejména trestní minulosti, držení zbraní, pátrání), vozidlům a objektům,
- vysílá na místo výjezdovou skupinu SKPV, techniky a psovody,
- dohlíží na včasné plnění hlásné služby ze strany hlídek na místě,
- zajišťuje včasné vkládání zjištěných poznatků do systému VÁCLAV,
- cestou velitele směny vyžaduje vyslání krajských a republikových SaP,
- koordinuje činnost hlídek více oddělení zapojených do jedné události do doby převzetí velení pracovníkem v akceschopnosti,
- v případě potřeby přibírá ke spolupráci ostatní útvary policie.²⁴

Lustrace

- policista provádí lustrace osob a věcí v informačních systémech PČR na základě požadavku hlídek při výkonu služby.

Doprava

- policista koordinuje činnost hlídek Dálničního oddělení,
- vkládá informace do systému Centrum dopravních informací,
- zajišťuje součinnost s provozovateli údržby silnic a dálnic,

²³ Čl. 1 přílohy č. 2, k RPP č. 52/2014, *kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů.*

²⁴ Tamtéž.

- informuje ostatní složky IZS o uzavírkách komunikací a objízdných trasách.

PCO

- policista obsluhuje pult centralizované ochrany,
- vysílá na místo hlídku k prověření poplachu,
- v mimopracovní době vyhlašuje a odvolává pátrání.

Vedoucí směny operačního dne

- policista dohlíží a odpovídá za řádné plnění úkolů směny operačního dne,
- plní hláskou službu ve vztahu k vedení KŘP a pracovníkům krajských útvarů v akceschopnosti,
- vysílá krajské útvary (ZJ, SPJ, krajský výjezd SKPV, vyjednávače, OKTE),
- zajišťuje komunikaci a spolupráci s ostatními IOS KŘ, GIBS a NOC,
- přibírá ke spolupráci OS NOC (k lokalizaci mobilních telefonů, vyrozumění zastupitelských úřadů, zpracování informace do republiky, k vyslání speciálních SaP – vrtulník, URNA, pyrotechnik, potápěči, ÚZČ a k významným událostem ohrožujícím život a zdraví či narušující veřejný pořádek),
- spolupracuje s ostatními veliteli směn OS složek IZS,
- řídí činnost při MU do doby převzetí velení velitelem zásahu, nebo pracovníkem v akceschopnosti,
- informuje pracovníky OVK a GIBS o případech jim hodných zřetele.

Výše jsou vyjmenovány pouze základní činnost jednotlivých pracovišť IOS KŘP. Ty však mohou být v rámci jednotlivých KŘP rozšířeny o nemalé množství dalších úkolů a povinností, které se však ne vždy slučují přímo s výkonem činností, pro kterou je IOS KŘP zřízeno a kterou by mělo provádět.

Ze všech činností IOS KŘP je však v prvotní fázi nejdůležitější:

- kvalitní přijetí a vyhodnocení oznamované události,
- rychlá reakce při výběru a zařazení SaP,
- okamžitá lustrace v systémech ke zjištění takticky využitelných informací,
- neprodlené předání informací hlídkám jedoucím na místo (zvolení ochrany a taktiky zákroku).

Každé jedno pracoviště má svou neodmyslitelnou úlohu a postavení v systému fungování IOS KŘP a PČR jako takové. Díky jednotlivým OS jsou tak na místo události vysíláni jednotliví specialisté složek a předávány informace důležité nejen pro samotné řízení akce, ale i směrem k nadřízeným a dalším složkám. K přímému předávání informací a koordinaci postupu jsou využívány společné informační systémy, které umožňují urychlení a zintenzivnění spolupráce a zefektivňují tak činnost OS.

3 Informační systémy využívané při činnosti IOS KŘP

Samotný pojem informační systém (dále jen IS) je vykládán mnoha způsoby, lze ho však chápat jako systém vzájemně propojených informací a procesů, které s těmito informacemi pracují, přičemž procesy jsou funkce zabezpečující sběr, přenos, uložení, zpracování a distribuci informací.

Ve vztahu k IS PČR je tento pojem dle Závazného pokynu policejního prezidenta definován jako „*funkční celek tvořený technickými, programovými a ostatními prostředky, které umožňují trvalé, cílevědomé a systematické zpracování údajů, včetně dokumentace.*“²⁵

Základní role policejních IS spočívá v poskytování policistům časově neomezených komplexních informací potřebných k plnění jejich úkolů v rámci výkonu služby, jejich rychlé vyhledávání a dostupnost, a především jednotnosti ukládaných a výstupních dat, jež jsou kompatibilní s ostatními IS. Dále jsou využívány např. k plánování služeb, vyhledávání předpisů a interních aktu řízení, případně vykazování pracovní činnosti policistů apod. Takovéto IS jsou úzce účelové a vycházejí z potřeb a charakteru složky, která s nimi pracuje. Až na výjimky jsou tyto IS mimo bezpečnostní složky běžně nepřístupné. Informace lze do systému vkládat a vytěžovat je pouze prostřednictvím pracovních stanic připojených do uzavřené datové sítě intranet Ministerstva vnitra „Hermes“²⁶, která zajišťuje jejich bezpečnost. Přístup je umožněn po zadání přístupového hesla žadatele a ověření jeho přístupových práv do jednotlivých systémů. Všichni zaměstnanci PČR, jak policisté, tak civilní zaměstnanci, mají přesně nastavená přístupová oprávnění k jednotlivým IS, dle jejich služebního zařazení a oprávnění k jednotlivým činnostem v daných systémech. Každá činnost v IS je zaznamenávána a je lehce zpětně dohledatelná pro případ eventuálního zneužití.

Ačkoli PČR využívá při své činnosti nespočet IS, tak vzhledem k zaměření této práce jsou níže uvedeny jen ty IS, které jsou fakticky využívány při činnosti IOS KŘP. Jedná se o takové IS, které se využívají ihned po oznámení události

²⁵ Čl. 1 ZPPP č. 70/2007, o terminologii v oblasti informačních systémů.

²⁶ RPP č. 172/2018, k zahájení zkušebního provozu vzdáleného přístupu do datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes.

k získání základních a nejpotřebnějších informací pro potřeby rychlé reakce na oznámenou událost a IS se kterými se pracuje následovně. Všechny IS, které PČR spravuje, jsou upraveny zákonem o Policii ČR, který policii opravňuje ke sběru, zpracování a uchování informací a dále interními akty řízení, a to zejména závaznými pokyny či rozkazy policejního prezidenta, které jsou vydávány k jednotlivým IS. Základním interním aktem řízení, který upravuje nakládání s osobními údaji příslušníky PČR je Závazný pokyn policejního prezidenta č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů). Tento závazný pokyn je stěžejní pro přijímání dalších interních aktů řízení na úseku provozování IS PČR.

3.1 DOTAZY – Program Dotazy do informačních systémů

Program DOTAZY, mezi policisty označován jako „IS BEDRUNKA“, je základním prostředkem pro získávání údajů z IS jednak PČR, tak i z civilně správních evidencí. Tento program upraven Závazným pokynem policejního prezidenta č. 168/2009 o programu „Dotazy do informačních systémů“ reaguje komplexním způsobem na velké množství systémů s různě umístěnými databázemi. Zadáním jednoho požadavku umožňuje pokládat dotazy do různých IS najednou. Policista tak nemusí požadované informace hledat v jednotlivých systémech zvlášť, čímž dochází ke značné úspoře času, než kdyby byl požadavek do jednotlivých IS vkládán postupně.

Do tohoto systému je možno zadávat dotazy ve třech základních úrovních:

- Základní dotaz s přesným zadáním – při dotazu musí být identifikační údaje konkrétní osoby nebo věci zadány přesně podle nabídky v program. Tato úroveň umožňuje na základě jediného zadání dotazu získat údaje ze zvolených IS v rámci přidělených oprávnění.
- Komplexní dotaz s neúplným zadáním – při dotazu stačí zadat jen část identifikačních údajů (např. část jména, příjmení či data narození). U jednotlivých IS se možné varianty neúplného zadání identifikačních údajů liší.
- Fulltextový dotaz podle jednotlivých slov – umožňuje vyhledávání podle jednotlivých slov, jejich částí a kombinací spojených logickými operátory.

V rámci přidělených oprávnění pak odpověď na dotaz obsahuje všechny záznamy ze zvolených IS, v nichž se zadané slovo nebo logická kombinace slov vyskytuje.²⁷

3.1.1 CRO – Centrální registr obyvatel

IS CRO je základní IS využíván nejen PČR ale i orgány státní správy. Tento systém jako jeden z mála nespravuje PČR, ale Ministerstvo vnitra. V této systému jsou vedeny údaje o státních občanech ČR, osobách, které pozbyly občanství ČR a cizincích, kteří jsou matkou, otcem, případně jiným zákonným zástupcem, manželem, registrovaným partnerem či dítětem občana ČR. Registr obsahuje základní údaje, které umožňují jednoznačně určit totožnost osoby. Jsou zde uvedeny všechny dostupné údaje, jako identifikační a osobní údaje, údaje o pobytu, údaje o příbuzných apod. Výčet všech informací je uveden v zákoně o evidenci obyvatel.²⁸

3.1.2 CRR – Centrální registr řidičských průkazů a CRV – Centrální registr vozidel

Tyto IS nejsou rovněž spravovány PČR, ale Ministerstvem dopravy. Obsahem registru řidičských průkazů jsou osobní údaje k osobě řidiče, včetně omezení osoby, údaje o řidičském průkazu a jeho specifikaci, zákazu řízení a sledovaných přestupcích. Obsahem registru vozidel jsou údaje o technickém průkazu, specifikujících informacích o vozidle, registraci, technických prohlídkách, registrační značce vozidla, jeho typu a druhu, VIN, provozovateli atd. Kompletní výčet všech informací je uveden v zákoně o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.²⁹

3.1.3 PATROS – Pátrání po osobách

IS eviduje údaje o hledaných a pohřešovaných osobách, osobách neznámé totožnosti, totožnosti nalezených mrtvol a kosterních nálezů. Je využíván především při pátrací činnosti PČR, který umožňuje sdílet informace

²⁷ Čl. 4 ZPPP č. 168/2009, o programu „Dotazy do informačních systémů“.

²⁸ § 3 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

²⁹ Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.

o pohřešovaných a hledaných osobách. Systém obsahuje identifikační a kontaktní údaje osob, údaje osobní, popisné, transakční a další údaje využitelné k pátrání.³⁰

3.1.4 PATRMV – Pátrání po motorových vozidlech

Tento IS je využíván při pátrací činnosti PČR po všech motorových a přípojných vozidel, po kterých bylo na území ČR vyhlášeno pátrání. Obsahuje identifikační údaje vozidel včetně specifických znaků, údaje o registrační značce, identifikační údaje o majiteli a údaje k události. Tyto údaje také zpracovává, pokud jsou použitelné jako důkaz pro trestní řízení.³¹ IS PATROS a PATRMV jsou propojeny s IS EO, IS CRV, IS ETR a také s SIS a CIS.

3.1.5 D-ZBRANĚ – Držitelé zbrojních průkazů, licencí a zbraní

IS obsahuje údaje o osobách, které jsou držiteli zbrojních průkazů a licencí a osobách, které se zbraněmi a střelivem obchodují, dovážejí a přepravují je. Také se zde evidují údaje k osobám, proti nimž bylo zahájeno trestní stíhání, pro trestné činy uvedeny v zákoně o střelných zbraních a střelivu³², případně byly za tyto trestné činy pravomocně odsouzeny. Do tohoto IS se automaticky replikují záznamy registrovaných zbraní z IS CRZ – centrálního registru zbraní.³³

3.1.6 P-ZBRANĚ – Pohřešované a nalezené zbraně

Tento IS se zaměřuje na evidenci údajů o pohřešovaných, ztracených, odcizených, neoprávněně užívaných či nalezených zbraních. Údaje se v tomto systému evidují na základě zákona o střelných zbraních a střelivu. K jednotlivým zbraním jsou v systému vedeny identifikační údaje pohřešované zbraně, osobní údaje vlastníka zbraně a taktéž veškeré údaje k události. Tento systém při vládání údajů využívá IS D-ZBRANĚ a IS ETR.³⁴

3.1.7 ETR – Evidence trestního řízení

Hlavním účelem tohoto systému je vedení spisů v elektronické podobě, a to od oznámení až po ukončení řízení, také evidence blokových pokut a vedení dalších

³⁰ Čl. 14 ZPPP č. 73/2007, o informačních systémech PATROS a PATRMV.

³¹ Tamtéž. Čl. 17.

³² § 22 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu ve znění pozdějších předpisů.

³³ PPP č. 205/2016, o centrálním registru zbraní.

³⁴ Čl. 3 PPP č. 279/2018, o informačním systému P-ZBRANĚ.

činností zpracovávaných PČR. Vzhledem k tomu, že jsou v tomto IS evidovány veškeré spisy, které obsahují obrovské množství informací, z pohledu operačního řízení je tento systém využíván především ke zjištění kontaktů na zájmovou osobu, a to osobních a telefonických údajů, místa pobytu, zjištění, zda např. pohřešovaná osoba nefiguruje v některém z případů apod.³⁵

3.1.8 CDO – Centrální databáze objektů

Tento IS představuje určitý nadstavbový systém, který v jedné databázi soustřeďuje údaje o objektech, které jsou vedeny v IS ETRŽ a v IS D-ZBRANĚ. Přes tento systém je tak možno dostat se do základní nabídky IS ETRŽ ostatních krajů. Nelze v něm však informace dále vytěžovat.³⁶

3.1.9 KONTROLA II – Kontrolované osoby a dopravní prostředky

Tento systém slouží jako poznatkový IS ke ztotožnění osoby, dopravního prostředku či věci a následně k porovnání zjištěných údajů s údaji v IS PČR. Údaje jsou do systému zaznamenávány prostřednictvím platformy MBP, které jsou porovnávány s údaji uvedenými v IS PATROS a IS PATRMV.³⁷

3.1.10 TELEFOTO – Aktuální obrazové informace

Účelem tohoto systému je zveřejňovat obrazové informace, jako fotografie, snímek ze záznamu kamerového systému, náčrtek, identikit apod., s cílem zjistit totožnost osob, vypátrat hledanou nebo pohřešovanou osobu, věc či vozidlo. Součástí informací je stručný popis k zveřejňované informaci a údaje k útvaru, který ve věci provádí šetření.³⁸

3.1.11 LOOK (AKV) – Automatická kontrola vozidel

Tento IS, jako hlavní součást projektu AKV, shromažďuje informace pořízené v místě nasazení automatickým kamerovým systémem o průjezdu motorových vozidel. Získané informace jsou pak porovnávány s údaji jiných IS. Pomocí tohoto systému jsou tak získávány informace o místě a směru průjezdu vozidla, datumu

³⁵ Čl. 2 PPP č. 66/2014, o informačním systému ETRŽ.

³⁶ RPP č. 180/2011, kterým se upravuje celoplošný zkušební provoz systému Centrální databáze objektů.

³⁷ RPP č. 202/2015, kterým se upravuje zkušební provoz informačního systému KONTROLA 2.

³⁸ Čl. 1 PPP č. 212/2013, o informačním systému TELEFOTO.

a čase pořízení fotografie registrační značky a fotografie vozidla a identifikátoru pozitivní lustrace.³⁹

3.1.12 C-TUDU – Cizinci s trvalým nebo přechodným pobytem

IS vede evidenci cizinců s povolením k trvalému nebo přechodnému pobytu na území ČR. Systém obsahuje údaje k osobě cizince, délku jeho pobytu včetně jeho pobytech dřívějších.⁴⁰

3.1.13 C-ENO – Evidence nežádoucích osob

Tento IS eviduje osoby, kterým je zakázán pobyt v ČR. Systém obsahuje základní informace o osobě cizince, včetně data, do kterého zákaz pobytu platí.⁴¹

3.1.14 SIS – Schengenský informační systém

Tento mezinárodní pátrací systém slouží k evidenci pohřešovaných, hledaných nebo nežádoucích osob, věcí a vozidel. Do systému jsou vkládány údaje z národních pátracích databází všech členských států.⁴²

3.1.15 ICIS – Informační systém interpolu

Účelem tohoto mezinárodního pátracího systému je shromažďování a zpracování údajů cizinců. Do tohoto IS jsou importovány údaje z několika IS, např. ze systému IS PATROS, IS PATRM, IS ETR, IS C-ENO, IS C-TUDU atd.⁴³

3.1.16 UDÁLOST – Situační zprávy a události

Do tohoto systému jsou vkládány přehledy hlášení o událostech, které nastaly v rámci určitého teritoria ČR. Informace jsou zpracovány formou objektivních a stručných hlášení a to hierarchicky. Jsou přeposílány z nejnižší úrovně územních odborů, přes úroveň operačního odboru KŘP až na centrální úroveň, operační odbor NOC. U každé vkládané události jsou zaznamenávány její

³⁹ Čl. 1 ZPPP č. 53/2007, o informačních systémech projektu Automatická kontrola vozidel.

⁴⁰ ZPPP a ředitele PČR úřadu vyšetřování pro ČR č. 156/2000, kterým se upravuje jednotný postup při provozování a využívání zkrácených centrálních verzí informačních systémů „Evidence nežádoucích osob“ a „Evidence cizinců s povolením k trvalému pobytu nebo přechodnému pobytu na území ČR na dlouhodobá víza“.

⁴¹ Tamtéž.

⁴² ZPPP č. 71/2010, o národní součásti Schengenského informačního systému.

⁴³ PPP č. 200/2013, o informačním systému cizinců.

identifikační údaje, číslo jednací, pod kterým je událost vedena, její popis a typ dle číselníku událostí, místo, kde k události došlo a údaje k osobám v události procházejících, právní kvalifikaci a místní příslušnost.⁴⁴

3.1.17 AKCE

V tomto IS jsou evidovány, zpracovávány a vyhodnocovány informace, které souvisejí s plánováním, přípravou a realizací bezpečnostních opatření (s uvedením rizikovosti), policejních akcí, policejních cvičení, cvičení složek IZS a jiné významné události, které by mohly mít vliv na bezpečnostní situaci.⁴⁵

3.1.18 POHOTOVOST

Tento IS obsahuje jména a telefonické kontakty na policisty, kteří jsou v konkrétní den velení do akceschopnosti za danou problematiku. Jedná se o policisty od té nejvyšší úrovně (z pohledu KŘP), jako je pohotovost nejužšího vedení za KŘP, přes pohotovost za vedení Územních odborů, MŘP, výjezdových skupin SKPV všech úrovní, OKTE, psovodů, včetně krizových interventů, vyjednávačů, pracovníků tisku a prevence a OIKT. Na jiné IS nemá tento systém žádnou vazbu.⁴⁶

3.1.19 Kniha instruktáží a služeb

Tento IS obsahuje přehledný rozpis úkolů a místa výkonů pro jednotlivé policisty v daném časovém úseku výkonu služby. Týká se především policistů zařazených u služby pořádkové policie. Je však také využíván nadřízenými policisty ke kontrolní a hodnotící činnosti. Denně je využíván rovněž pracovníky operačního řízení ke zjištění počtu a složení hlídek v daném teritoriu operačního dne, případně náhradního spojení při poruše komunikačních kanálů.⁴⁷

⁴⁴ Čl. 5 ZPPP č. 136/2006, kterým se upravuje postup při hlášení událostí a provozování informačního systému „UDÁLOST“.

⁴⁵ Čl. 2 PPP č. 7/2016, o informačním systému akce.

⁴⁶ Pokyn ředitele KŘP MSK č. 19/2021, kterým se upravuje postup při provozování informačního systému „Pohotovost“.

⁴⁷ ZPPP č. 158/2010, o provozu informačních systémů Instruktáž a Kniha evidence práce.

3.1.20 eSIAŘ – Elektronická sbírka interních aktů řízení

V tomto IS jsou řídicími pracovníky vkládány interní akty řízení, se kterými jsou následně příslušní uživatelé povinni se seznámit. Tento IS je složen z publikačních prostředků, databáze osobních údajů pracovníka a evidence přístupů na služební přípravu.⁴⁸

Z uvedeného výčtu IS se pro prvotní lustraci používá systém DOTAZY, ve kterém se v evidencích zjišťují informace ke konkrétním osobám, vozidlům, držitelům zbraní, k jejich případnému pohřešování a pátrání po nich. Také je využíván systém VÁCLAV (viz níže), a to ke zjištění informace, zda osoby, věci či telefonní čísla nefigurují v případech z minulosti, což může vést ke ztotožnění anonymního oznamovatele a zjištění informací k osobě pachatele. Po provedení prvotního zákroku na místě a získání relevantních informací je pak prostor, pro podrobnější zjišťování a ověřování informací v ostatních IS uvedených výše.

3.2 IS JITKA

Tento IS JITKA (Jednotná systémová informační, technologická a komunikační platforma) je součástí integrálního projektu „Jednotná úroveň informačních systémů operačního řízení a modernizace technologií pro příjem tísňového volání základních složek IZS“. Je to systém, který byl zaveden v souvislosti s integrací OS PČR jakožto nástupnický systém integrovaného komunikačního a řídicího systému DISPEČER – MAJÁK 158⁴⁹ určen k plnění úkolů OS PČR, jehož účelem bylo zautomatizování a zjednodušení administrativních činností na OS spočívajících zejména v dokumentaci údajů týkající se tísňových výzev, relevantních reakcí na ně a opatření přijatých k jejich nápravě.

Tento systém je systémem operačního řízení, který slouží především IOS KŘP při příjmu tísňových volání a výzev, rychlé reakci na tato oznámení, vyslání SaP, spolupráci s dalšími útvary PČR a složkami IZS, a v neposlední řadě dokumentaci všech opatření a úkonů souvisejících s předmětnou událostí. Umožňuje tak propojení všech útvarů PČR, sdílení dat a informací mezi jednotlivé útvary,

⁴⁸ ZPPP č. 222/2008, *kterým se stanoví pravidla vnitřní normotvorby.*

⁴⁹ ZPPP č. 19/2005, *kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158.*

komunikaci s dalšími složkami IZS, přehled o SaP, jejich koordinaci, řízení a záznam o probíhajících akcích v reálném čase od samotného příjmu oznámení.

Systém není určen jen pro potřeby operačního řízení, ale ve zredukované verzi i dozorčím službám obvodních a místních oddělení, jiným složkám (ZJ, SPJ, OHS, PMJ atd.) a vedoucím pracovníkům k náhledu na probíhající a ukončené události.

IS JITKA se skládá ze čtyř podsystémů rozdělených do dvou skupin:

- pro operační řízení – aplikace VÁCLAV s mapovým podkladem LUDMILA,
- pro dozorčí služby a ostatní útvary – aplikace ZIKMUND s mapovým podkladem JOSEFINA.

Postup při provozu IS JITKA je určen rozkazem policejního prezidenta č. 52/ 2014, kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů, který stanovuje, že „*při provozu jednotné systémové informační technologické a komunikační platformy JITKA se postupuje přiměřeně podle interního aktu řízení, kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158.“*⁵⁰

3.2.1 Klient VÁCLAV

Jak již bylo řečeno, aplikace VÁCLAV⁵¹ je určena výhradně pro operační řízení na IOS KŘP, která je stěžejní pro správu a editaci událostí, které jsou založeny při samotném příjmu oznámení. Jedná se o plnou verzi se všemi maximálně možnými zprovozněnými funkcemi.

Do aplikace se přihlašuje každý pracovník směny operačního dne IOS KŘP po zahájení směny bez ohledu, na které pracoviště nastoupí. Aplikace zůstává po celou směnu otevřena. Na každé přijaté oznámení se zakládá nová akce. Neznamená to ale, že ji musí založit pouze operátor LTV, může být založena policisty ostatních pracovišť směny operačního dne, včetně vedoucího směny. Stává se to v situacích, kdy jsou všichni operátoři na sále LTV vytíženi a systém je nastaven tak, že přesměruje volání na pracoviště SaP. V případě velitele směny

⁵⁰ Čl. 2 ZPPP č. 19/2005, *kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158.*

⁵¹ *Projekt jednotná systémová informační, technologická a komunikační platforma: Klient operačního řízení Václav. 2014. Praha.*

a řízení SaP se tak stává i přepojením hovoru z ústředny Ministerstva vnitra, nebo telefonickým oznámením, kdy jsou události oznamovány pracovníky jiných složek PČR, což se většinou týká dopravních nehod s účastí služebního vozidla, nebo pracovního úrazu policisty. Pokud je volání vedeno přes linku tísňového volání, dochází k automatické lokalizaci volajícího čísla, jehož poloha se zobrazí v mapovém podkladu LUDMILA. To je velmi přínosné pro prvotní reakci k vyslání SaP na místo, kdy je možno vyslat je prostřednictvím radiového hovoru ještě před dokončením vložení všech informací do systému a předání akce na řízení SaP. Telefonní číslo volajícího, datum čas se wpisují do systému automaticky. Operátor LTV po příjmu do systému vloží základní údaje k oznamovateli, adresu místa události, která se pak zobrazí na mapovém podkladu, název události (např. krádež v tramvaji), prvotní poznatek a přiřadí třídu události dle číselníku událostí (např. loupež, krádež, dopravní nehoda apod.) Ve chvíli, kdy vyhodnotí, že je potřeba událost označit příznakem FHQ, tak učiní ještě před předáním na pracoviště SaP, a to označením v systému, což se oproti standardnímu předání, které je doprovázeno zvukovou signalizací, také navíc projeví podbarvením názvu události. Zvuková signalizace se automaticky ukončí až po převzetí události pracovištěm SaP, kterému byla předávána. Barevné označení události FHQ je manuálně odebráno až po dojezdu hlídek na místo a potvrzení informací, že je situace pod kontrolou. Po převzetí události na pracoviště SaP, je tato událost vyhodnocena a v případě že není třeba pohotového zásahu, je předána na příslušný základní útvar, který na místo případně vyšle SaP a ty zařadí do systému. Když je potřeba rychlé reakce jsou ihned vyslány a zařazeny pracovníkem SaP. Pohyb SaP je viditelný v mapovém podkladu. Jednotlivé události jsou za sebou seřazeny podle času založení, je jim přiděleno pořadové číslo a jsou viditelné v okně seznamu akcí. Hovory příjmu LTV jsou nahrávány a je možno je přehrát.

Systém VÁCLAV po otevření příslušného pole dále umožňuje:

- zjistit informace o SaP, které jsou ve službě a mimo službu, volací znak, kde se nacházejí a k jaké akci jsou přiřazeny,
- poskytnout nabídku tříd událostí, které se zadávají při založení události,

- poskytnout výběr útvaru PČR, které je možno přizvat ke spolupráci, anebo jim akci předat,
- přizvat ke spolupráci složky IZS,
- posílat a přijímat zprávy,
- vyhledávat konkrétní akce v již ukončených akcích,
- odložené založení akce,
- filtrovat události v seznamu akcí (výběr dle daného útvaru, nebo druhu události),
- vytvářet si vlastní seznamy akcí,
- následnou úpravu zadaných údajů,
- vkládání poznatků a dokumentů,
- zobrazení místa události v mapě.

Mapou je myšlena aplikace LUDMILA⁵², která je vybavena nejnovějšími mapovými podklady a je nepostradatelnou součástí při zakládání každé akce a vysílání a řízení SaP.

Je možno zobrazit:

- Mapy
 - základní – zobrazuje názvy míst, ulic a objektů s čísly popisnými,
 - letecké – neobsahuje žádné údaje.
- Vrstvy
 - Policejní – hranice služebních obvodů krajů, okresu, obvodu, s informacemi o kontaktech na příslušné KŘP, územní odbory, obvodní oddělení, včetně volacích znaků,
 - ČEPS – polohu stanic, objektů, stožárů, ochranných pásem a trasy vedení vysokého napětí,
 - ČEPR – polohu šachet a trasy plynovodů,
 - Přejezdy – polohu a identifikační číslo železničního přejezdu,
 - Sloupy – umístění sloupu veřejného osvětlení, včetně čísla sloupu,
 - Přechody – rozmístění hraničních přechodů a jejich charakteristiku,

⁵² *Projekt jednotná systémová informační, technologická a komunikační platforma: Mapový klient Ludmila*. 2014. Praha.

- Obce – vyznačené hranice obce,
- Akce – místo a základní údaje k akci (založené události),
- SaP – seznam SaP zařazených v akci, včetně jejich aktuální polohy,
- Katastrální NET – vyhledávání údajů v katastru nemovitostí,
- Vyhledávač – vyhledání místa, objektu, železničních přejezdů a sloupů veřejného osvětlení,
- Měření vzdálenosti – měření vzdálenosti se zobrazením souřadnic.

Je potřeba uvést, že aplikace LUDMILA je neustále aktualizována, postupně modernizována a rozšiřována o další možnosti. Z těch posledních bych např. zmínil možnost náhledu na aktuální polohu SaP složek HZS a ZZS, anebo v mapě zakreslené záchranné body Horské záchranné služby. Také aplikace VÁCLAV nezůstává s modernizací pozadu. Opět bych uvedl příklad z nedávné doby, kdy byl systém rozšířen o složku „kniha fonogramu a hlášení“, kterou již nemusí základní útvary vést a evidovat zvlášť. Pro samotný systém je to přínosem, neboť se v něm tímto koncentruje větší počet informací a údajů o osobách, věcech, kontaktech, událostech atd., což je poté možno využít při vyhledávání a ztotožňování.

Jak již bylo uvedeno, aplikace ZIKMUND a JOSEFINA, jsou určeny pro ostatní útvary. Mají prakticky totožnou funkcionalitu, jako aplikace VÁCLAV a LUDMILA, jen s drobnými omezeními, jako je nemožnost zasílání a příjem zpráv, předávání událostí s příznakem FHQ, náhledu na všechny akce (náhled jen na akce vlastního útvaru) a vpisování poznámek k SaP.

Mohu říct, že z mého pohledu je IS JITKA obrovským přínosem pro operační řízení a spolupráci s ostatními útvary policie a složkami IZS. Avšak neslouží jen operačnímu řízení, ale je také využíván k vytěžování informací ze strany SKPV, kontrolních a řídicích složek, zpracovávání statistik a v neposlední řadě ke sledování a vyhodnocování dojezdových časů.

3.3 Mobilní bezpečná platforma

S nezadržitelným technologickým vývojem se souběžně vyvíjí i technologická vybavenost PČR. Jednou z takovýchto relativně čerstvých novinek je aplikace mobilní bezpečná platforma (dále jen MBP).

Účelem této platformy je zpřístupnit IS PČR zpravidla v prostorech, kde není možné využít intranetové datové sítě Hermes. Dále poskytovat údaje o aktuální poloze zařízení MBP pro účely snadnější koordinace činnosti PČR a umožnit vzájemnou komunikaci uživatelů zařízení, včetně přenosu obrazových, textových a zvukových záznamů. Umožnit přenos záznamů, včetně osobních údajů mezi zařízeními MBP a IS PČR, jejich následné zpracování potřebné pro plnění úkolů PČR a rovněž také ukládat úkoly uživatelům zařízení a sledovat stav jejich plnění.⁵³

V praxi to znamená možnost:

- provedení kontroly osob, dokladů a vozidel v národních i mezinárodních IS,
- získání informace o trestných činech a přestupcích kontrolované osoby,
- vyhledání informace v interních systémech policie (IS ETR),
- vyhledání konkrétní adresy,
- registrace osob dle otisku a ověření otisku v databázi,
- srovnání nabrané fotografie osoby a její porovnání v evidencích,
- sdílení informace s ostatními uživateli MBP,
- zjištění informace k události založené OS, do které byl policista zařazen k plnění stanovených úkolů.⁵⁴

Jako zařízení, ve kterých je MBP nainstalována se využívají převážně mobilní telefony a tablety, které je možno propojit se systémem pro operační řízení IS JITKA, a to pomocí aplikace KAREL. Aplikace Karel umožňuje obousměrnou datovou komunikaci mezi OS a uživatelem (hlídkou), přičemž komunikace začíná

⁵³ Čl. 2 PPP č. 151/2018, o mobilním přístupu k informačním systémům, komunikaci, přenosu obrazových, textových a zvukových záznamů, ukládání úkolů a jiných službách podpory výkonu činnosti Policie České republiky (o mobilní bezpečné platformě).

⁵⁴ Policie ČR: Moderní technologie a Policie ČR. *Mobilní bezpečná platforma* [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: <https://th-clips.com/video/Pc44PD-7UtU/policie-%C4%8Dr-modern%C3%AD-technologie-a-policie-%C4%8Dr-mobiln%C3%AD-bezpe%C4%8Dn%C3%A1-platforma.html>.

zařazením hlídky do akce založené v IS JITKA a je ukončena jejím odvoláním z akce. Z IS JITKA se v MBP zobrazuje název akce, místo události, informace přijaté od oznamovatele, zařazené hlídky do akce, informace o osobách a věcech. Historie informací akce je v MBP uložena po dobu 24 hodin.⁵⁵ Je však nutno říci, že tato aplikace v žádném případě nenahrazuje zásady radiové komunikace a postupy jednotného řízení SaP.

Tato platforma je využívána především policisty pořádkové, dopravní a cizinecké policie v terénu. Ze strany IOS KŘP se nejvíce využívá MBP ve vztahu k hlídkám v terénu, při pátrání po pohřešovaných osobách, vozidlech, ztotožnění osoby neznámé totožnosti, a především pak poskytnutí informací zakročujícím hlídkám k události do které byli zařazeni.

Lze konstatovat, že je zde konečně aplikace dostupná všem policistům v terénu, která umožňuje neprodleně pracovat v IS a databázích PČR, aniž by policisté dlouze čekali, a kolikrát slyšeli, „že jsou v pořadí“, než jim potřebné informace zjistí dozorcí na obvodním oddělení, nebo policista OS. Nelze opomenout také fakt, že tyto informace má policista skrytě, tzn. osoba s níž policista pracuje neslyší, jaké údaje jsou z radiostanice hlášeny.

⁵⁵ ZPPP č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů).

4 Událost označena zkratkou FHQ

Zkratka FHQ (First Hour Quintet) označuje v policejní praxi „aktuální děj, vyžadující neprodlené nasazení sil a prostředků, a to zejména při:

- *bezprostředně hrozícím nebo trvajícím ohrožení života nebo zdraví osob nebo závažném ohrožení majetku v důsledku nezákonného jednání nebo z důvodu vzniku krizového stavu,*
- *přítomnosti pachatele protiprávního jednání na místě činu,*
- *omezení osobní svobody osoby podle právního předpisu,*
- *podezření z výskytu hledané nebo pohřešované osoby nebo jiného důležitého objektu pátrání,*
- *závažném porušení veřejného pořádku.“⁵⁶*

Označení události příznakem FHQ je prováděno operátorem LTV, a to po subjektivním vyhodnocení obsahu oznámení. Na místo události označené touto zkratkou jsou policistou IOS KŘP vyslány nejbližší dostupné SaP. Tyto síly jsou vysílány bez ohledu na teritoriální a funkční zařazení v daném KŘP, pokud však neplní jiný úkol, který nesnese odkladu. Policista operačního odboru IOS KŘP má také možnost na místo události vyslat SaP jiného KŘP, avšak pouze cestou IOS KŘP dotčeného kraje.

U takto označených událostí v systému je povinně sledován dojezdový čas. Vzhledem k tomu, že dojezdový čas první hlídky může být hlavním faktorem při záchraně mnoha životů, je mu přisuzována značná důležitost úspěchu řešené události. Ještě před vznikem prvosledových hlídek, byl v roce 2014 zahájen zkušební provoz jednotného řízení SaP a sledování dojezdových časů⁵⁷ v rámci PP ČR a KŘ PČR, s výjimkou KŘP hlavního města Prahy.

Úkolem tohoto zkušebního provozu bylo:

- sjednocení postupů v oblasti radiokomunikace v rámci celé PČR,

⁵⁶ Čl. 2 přílohy č. 1 k RPP č. 52/2014, kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů.

⁵⁷ RPP č. 52/2014, kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů.

- sjednocení postupů v oblasti operačního řízení,
- stanovení povinností hlídek,
- získání celkového přehledu o disponibilních SaP,
- sledování dojezdových časů,
- zřízení celokrajských kanálů,
- znovuzavedení kódů typických činností.

Výsledky zkušebního provozu pak byly projednávány v pracovní skupině OPTIMA⁵⁸, která byla v roce 2017 nahrazena pracovní skupinou OPTIMA 2⁵⁹, jež měla za úkol zajištění jednotného operačního řízení SaP a dojezdových časů v rámci PČR a přípravu jeho nasazení do celorepublikového provozu.

4.1 Prvosledové hlídky

Události FHQ jsou spojeny s principem fungování prvosledových hlídek (dále jen PSH). Dle Pokynu policejního prezidenta je PSH „*nejméně dvojčlenná motorizovaná hlídka s rozšířeným taktickým výcvikem pro použití zbraní skupinového vyzbrojení, přednostně určená k okamžité reakci na událost FHQ (First Hour Quintet) s aktivním útočníkem.*“⁶⁰ Termín PSH je s ohledem na historii PČR relativně nový, spojený především s pojmem aktivního střelce.

PSH, jednotky prvního zásahu služby pořádkové PČR, jsou autohlídky složeny z policistů s nadstandartním výcvikem a vybavením, oproti klasickým hlídkám. Tito policisté jsou převážně služebně zařazeni na OOP, OHS nebo PMJ, kde vykonávají hlídkovou službu v rámci daného služebního obvodu KŘP. V rámci KŘP MSK jsou za PSH považovány také hlídky SPJ, které posilují výkon služby jednotlivých územních odborů a ojedinele i hlídky SCP a PEO.

Základní úkoly PSH jsou stanoveny v Pokynu policejního prezidenta č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti. PSH zpravidla provádí výkon hlídkové služby nebo činnosti obdobného charakteru. Nelze je však použít pro předem plánované úkoly nebo úkoly, které neodpovídají svým charakterem činnostem policejních sil okamžité reakce. Při události FHQ s aktivním střelcem je

⁵⁸ RPP č. 43/2013, kterým se zřizuje pracovní skupina OPTIMA.

⁵⁹ RPP č. 44/2017, kterým se zřizuje pracovní skupina OPTIMA 2.

⁶⁰ Čl. 2 PPP č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.

úkolem PSH dorazit na místo určení v co nejkratším dojezdovém čase, na místě získat a předat příslušnému IOS KŘP nezbytné informace pro koordinaci a nasazení dalších SaP a základních složek IZS, zneškodnit aktivního střelce a zabránit tak dalším škodám na životech, zdraví či majetku. K tomuto účelu slouží PSH materiálně technické vybavení určeno Pokyny ředitelů KŘ, které je nadstandartní oproti vybavení běžných hlídek. Nutno podotknout, že i přes veškeré vybavení a výcvik, PSH v žádném případě nenahrazují činnost ZJ.⁶¹

Zřízení PSH bylo ovlivněno vnitrostátní i mezinárodní praxí, kdy se policisté stále častěji setkávali s případy ohrožení civilních osob ozbrojenými pachateli a nebylo reálné na místo dostatečně včas přepravit speciální síly a jejich roli tak dočasně museli zastoupit běžní policisté. V případech výjezdů na zákrok proti pachateli se zbraní byla situace primárně řešena prvními příslušníky nacházející se na místě události, a to zejména příslušníky místních či obvodních oddělení, kteří nedisponovali potřebným vybavením, ochranou a výcvikem. S ohledem na bezpečnostní situaci tak byla v druhé polovině roku 2013 zahájena jednání s GŘ HZS PČR o zahrnutí aktivního střelce do tzv. „Katalogového souboru typových činností složek IZS“ a pomalu se začal tvořit koncept PSH, které měly být při okamžitém příjezdu na místo nasazeny k eliminaci aktivního střelce. Na konci roku 2013 byl tento katalog doplněn o typovou činnost AMOK – útok aktivního střelce (STČ – 14/IZS).⁶²

Průlomovou událostí však byla až MU, ke které došlo v únoru roku 2015 v Uherském Brodě, kdy ozbrojený muž usmrtil v restauraci 8 osob a 1 osobu zranil. Vzhledem k tomu, že zpracovaná typová činnost aktivního střelce nebyla do té doby ještě příliš zažitá a na taktické úrovni PSH realizovatelná, postupovalo se klasickým způsobem taktiky policie, kdy policisté obvodního oddělení zajistili okolí a vyčkali do příjezdu ZJ.⁶³ Vyhodnocením události byla zjištěna nedostatečná materiální vybavenost na místě prvních zasahujících hlídek, nedostatečný výcvik a taktická připravenost a v neposlední řadě také dlouhý dojezdový čas, a to 1 hod. a 10 min, lépe vyzbrojených a vycvičených policistů ZJ, které do doby

⁶¹ Čl. 45 PPP č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.

⁶² HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek: Reakce IZS a fenomén aktivního střelce*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 165-172. ISBN 978-8087125-34-2.

⁶³ Tamtéž. s. 171-172.

vzniku PSH byli hlavní složkou při řešení amokových situací. Nutno podotknout, že ne každé KŘP disponuje svou ZJ, a i přesto, že jsou k dispozici, není v jejich silách, aby se v rámci celého teritoria KŘP na místo dané události dostavila v řádu jednotek minut.

Tato událost byla jednoznačně potvrzujícím faktem potřeby a smyslu PSH a výrazně tak urychlila jejich zřizování. Dosavadní koncepci reakce na tento typ pachatele bylo potřeba změnit a vytvořit nový systém, který bude daleko účinnější. Policejním prezidentem, byl vypracováním změny koncepce pověřen ředitel Ředitelství služby pořádkové policie PP ČR, t.č. plk. Hrinko. Nový metodický postup o plnění úkolů a postupů policistů, při zákroku proti aktivnímu střelci pak svým pokynem zaktivizoval policejní prezident, čímž byl oficiálně odstartován vznik a činnost PSH.

4.2 Aktivní střelec

Aktivní střelec (přesněji aktivní útočník, neboť útok není podmíněn užitím střelné zbraně) je dle katalogu typových činností AMOK – útok aktivního střelce (STČ – 14/IZS) definován jako „*nebezpečný pachatel, který volil použití zbraně proti jiným osobám k dosažení svých cílů. Obvykle jde o jednotlivce, může se ale také jednat o skupinu pachatelů. Nemá zábrany pro jakékoliv chování s cílem zabít nebo zranit co největší počet osob.*“⁶⁴ Jedná se o velmi nebezpečného pachatele, který jedná buď pod tlakem momentální stresové situace, nebo na základě předem promyšleného a připravovaného scénáře. Ve většině případů nemá připraven plánu ústupu a také nemá zájem o vyjednávání podmínek vzdání se. Jeho cílem je zranit, anebo usmrtit co možná největší počet osob ještě před tím, než bude jeho jednání zastaveno, nebo před tím, než spáchá sebevraždu.

Jak již bylo řečeno, PSH jsou určeny především k bezprostřední reakci na útok aktivního střelce, která je událostí FHQ. Tato typová činnost obsahuje postup složek IZS při řešení MU, při které došlo k násilnému útoku ozbrojenou osobou, tzv. aktivním střelcem vůči jiným osobám s následkem zranění nebo smrti a pachatel je s největší pravděpodobností na místě události a pokračuje v trestné

⁶⁴ Ministerstvo vnitra GR HZS ČR. *Katalog typových činností integrovaného záchranného systému: Amok – útok aktivního střelce STČ 14/IZS*. Praha, 2013. s. 5.

činnosti. Zasáhnout proti aktivnímu střelci je výhradně v gesci PČR. Jedná se o činnost, která má nejvyšší prioritu s cílem eliminovat, případně zneškodnit tohoto pachatele, přičemž vždy je prvořadým cílem zabránit dalšímu jednání ze strany aktivního střelce.

Všechna IOS a OP PP ČR zařazením takového typu události do typu události s nejvyšší prioritou přijala systém včasné reakce a potřebou vyslání hlídky PSH nacházející se co nejbližší místu události, tedy události FHQ.⁶⁵

V případě, že charakter oznámení nebo děj události má rysy FHQ, může policista IOS KŘP vyslat na místo události PSH, pokud je nejbližšími disponibilními silami PČR, nebo je vyslání PSH nezbytné z důvodu závažnosti konkrétní situace.

V případě útoku aktivního střelce policista IOS KŘP neprodleně:

- vyšle na místo co největší počet dostupných sil (nejbližší disponibilní síly policie a nejméně jednu PSH),
- všem zúčastněným nařídí přechod na řídicí kanál,
- zakládá akci v systému JITKA,
- informuje vedení KŘP a policisty v akceschopnosti dle problematiky,
- po příjezdu sil na místo zjistí, kdo je velitelem zásahu,
- informuje o vzniku MU OS složek IZS,
- z přijatých oznámení na LTV získává a průběžně předává informace o události,
- vysílá ZJ KŘP, včetně vyjednávače,
- přizve ke spolupráci OS NOC a další spolupracující útvary,
- získá informaci o místě nástupního prostoru pro složky IZS, které o tom informuje,
- povolává a vysílá další potřebné SaP k uzavření prostoru v okolí místa události a regulaci dopravy,
- vysílá na místo další potřebné SaP (SKPV, OKTE, krizovou intervenci atd.),

⁶⁵ HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek: Reakce IZS a fenomén aktivního střelce*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 172. ISBN 978-8087125-34-2.

- veliteli zásahu poskytuje další součinnost (vyhledávání údajů v IS, povolávání soudních lékařů, plnění úkolů dle jeho pokynů a úkolů plynoucí ze situace na místě MU).⁶⁶

Samozřejmě, že takovýto zákrok se neobejde bez spolupráce s dalšími složkami IZS, především těmi základními. Při MU na operační úrovni řízení vzájemně spolupracují OS složek IZS, přičemž jejich činnost koordinuje IOS KŘP. Tato úroveň řízení převažuje až do okamžiku eliminace aktivního střelce. Na úrovni taktického řízení společného zásahu složek IZS velí vždy policista (velitel zásahu), který na místo MU dorazí první. Ten je pak v průběhu události nahrazen policistou v akceschopnosti, který dorazí na místo. Velitel zásahu úzce spolupracuje s řídicími pracovníky dalších složek IZS, a začleňuje je do řídicího štábu.⁶⁷ Každá ze složek IZS má při této MU stanovené úkoly a povinnosti, které jsou uvedeny v Souboru typových činností. Prioritním úkolem každého příslušníka PČR vyslaného na služební zákrok proti aktivnímu střelci je zastavení a eliminace jeho jednání v co nejkratším čase. *„Zahájit zákrok k eliminaci nebezpečného pachatele již první hlídkou, která se dostaví na místo útoku, pokud jí není z radioprovozu známo, že v nejkratší době, řádově max. do 2–3 minut, nedorazí na místo další hlídka, která by pomohla první hlídce v zákroku.“*⁶⁸

⁶⁶ Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR. *Katalog typových činností integrovaného záchranného systému: Amok – útok aktivního střelce STČ 14/IZS*. Praha, 2013. s. 6-7.

⁶⁷ Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR. *Katalog typových činností integrovaného záchranného systému: Amok – útok aktivního střelce STČ 14/IZS*. Praha, 2013. s. 17-18.

⁶⁸ Tamtéž. s. 20.

Praktická část

5 Aktivní střelec ve FNsP Ostrava 2019

Praktická část práce je zaměřena na popis a rozbor činností IOS KŘP MSK a složek PČR v případě události střelby ve Fakultní nemocnici s poliklinikou Ostrava Poruba (dále jen FNsP), v prosinci roku 2019, kdy ozbrojený muž v čekárně polikliniky zastřelil 7 osob a 2 osoby zranil, a které jsem měl možnost účastnit se jako vedoucí směny operačního dne. Případ je zde popsán z pohledu výkonu práce IOS KŘP MSK po prvotním oznámení události, následných úkonů, včetně využívání IS PČR a dalších činností plynoucích z vývoje dané události.

Cílem této části práce je na základě reálného případu z praxe na časové ose popsat sled jednotlivých postupů a činností, které musí IOS KŘP při řešení situace FHQ, v tomto případě aktivního střelce, realizovat, a to s využitím IS bez kterých by činnost IOS KŘP nemohla fungovat. Následně pak vyhodnotit pozitiva a negativa dané problematiky a navrhnou případná řešení. Případ, se kterým budu pracovat, je mi velmi dobře znám, neboť jak jsem již uváděl, na jeho řešení jsem se aktivně účastnil. V rámci této části práce tak budu vycházet zejména z osobních zkušeností, listinných materiálů a dat z policejních systémů, na jejichž obsahovém zpracování jsem se jako vedoucí směny daného operačního dne podílel.

V úvodu této části je v rámci uvedení do dané problematiky popsáno místo působnosti IOS KŘP MSK, včetně výčtu a početního obsazení jednotlivých pracovišť v rámci směny operačního dne. Hlavní částí je časová osa, na které je popsán sled jednotlivých událostí a provedených úkolů a opatření ze strany pracovníků IOS KŘP MSK s uvedenými poznámkami pro dokreslení řešené události. V závěrečné části je pak provedeno hodnocení, porovnání teorie s praxí, a to z pohledu mé dlouhodobé služby u PČR, včetně návrhů případného usnadnění, zjednodušení a zlepšení činností IOS KŘP, potažmo dalších složek PČR.

5.1 Uvedení do problematiky

Dříve než začnu, považuji za nezbytné popsat místo působnosti IOS KŘP MSK včetně výčtu a početního obsazení jednotlivých pracovišť v rámci směny operačního dne. IOS sídlí v budově Integrovaného bezpečnostního centra MSK v Ostravě (dále jen IBC), které bylo vybudováno v roce 2010. Centrum sdružuje OS složek IZS, konkrétně PČR, ZZS, HZS a MP Ostrava, které jsou umístěny na jednom podlaží. V budově IBC jsou také vytvořeny prostory pro práci krizových štábů na úrovních kraje, města a policie. Současně zde sídlí ředitelství MP Ostrava a své prostory a techniku zde mají výjezdové skupiny ZZS. Samozřejmostí je také velké tiskové centrum a školící místnosti. Jen pro zajímavost, budova je při úplném odstavení energií soběstačná 72 hodin.

Do tohoto centra jsou soustřeďována všechna tísňová volání, a to jak národní telefonní číslo 150, 155, 156, 158, tak i mezinárodní číslo 112. Dispečer přijme tísňové volání a po jeho vyhodnocení ho datovou větou přepoše na operátora té složky, která má danou problematiku ve své působnosti. Pracoviště operátorů LTV všech základních složek IZS jsou umístěna na jednom sále, což je výhodou např. při technickém problému, nebo je-li třeba vyjasnit si informace k předanému oznámení, které může být neúplné.

Operátoři složek MP, HZS, ZZS současně po příjmu LTV také vysílají a koordinují své SaP. V rámci IOS KŘP má pouze PČR zřízeno samostatné pracoviště řízení SaP, které je odděleno od příjmu LTV a je umístěno ve vedlejším sále. Vytvoření tohoto samostatného pracoviště je dáno tím, že PČR realizuje převážnou většinu přijatých oznámení na LTV.

Směna operačního dne IOS je složena z pracovišť:

- **Příjem LTV** – 8 policistů (při plném stavu),
- **Řízení sil a prostředků** – 6 policistů obsluhující 3 sektory:
 - 1 sektor – 2 policisté – okresy Nový Jičín, Bruntál, Opava,
 - 2 sektor – 2 policisté – okresy Frýdek-Místek, Karviná,
 - 3 sektor – 2 policisté – město Ostrava,

- **Lustrace** – max. 2 policisté – obsazováno jen při MU (např. COVID-19, migrace, opatření Hranice, velká bezpečnostní opatření apod.),
- **Doprava** – nově vzniklé pracoviště od 10.1.2023 – 1 policista mající na starost jen problematiku, která byla v gesci dálničního oddělení (došlo ke zrušení dozorčí služby dálničního oddělení),
- **PCO** – 2 policisté (SKPV) – nespádají do řídicí pravomoci vedoucího směny IOS,
- **Vedoucí směny** – 2 policisté (vedoucí a zástupce).

5.2 Časová osa události a provedených činností

Dne 10. prosince 2019 v 07.00 hod. zahájilo směnu operačního dne IOS KŘP MSK celkem 16 policistů, z toho 8 policistů na pracovišti příjmu LTV, 6 policistů na pracovišti řízení SaP, 1 vedoucí směny a 1 zástupce vedoucího směny. Všichni policisté byli na pracovištích již před oficiálním započítáním směny.

Službu jsem jako nový vedoucí směny převzal něco málo po 7.00 hod. a ihned jsem se v počítači přihlásil do systému pro operační řízení. Nedlouho po dokončení přihlášení se v systému VÁCLAV objevila událost s názvem „střelba v nemocnici“, která byla podbarvena červeně a doprovázená zvukovou signalizací, což je pro všechny pracovníky směny signál, že se jedná o událost s příznakem FHQ. Takto označená událost aktivuje předem stanovený sled postupů a činností týkající se vysílání SaP na místo události, jejich koordinace, získávání a předávání informací, plnění úkolů a hlášené služby z pohledu IOS KŘ MSK, přičemž jsou všechny úkony zaznamenávány do jednotné systémové informační technologické a komunikační platformy JITKA – aplikace VÁCLAV (dále jen systém).

Níže je uvedena časová osa popisované události s provedením konkrétních úkonů a činností:

- **7:19:40 hod.** – prostřednictvím dispečerského pracoviště LTV 158 přijato první oznámení o střelbě ve FN sP Ostrava.
- **7:21:19 hod.** – v systému VÁCLAV založena akce k tomuto oznámení.

- **7:21:19 hod.** – akce v systému předána na pracoviště pro řízení SaP MŘP Ostrava.
- **7:21:20 hod.** – v systému přizváno ke spolupráci místně příslušné OOP.

Pozn.: V časovém rozpětí cca 10 minut po přijetí prvního oznámení v 7:19:40 minut následovalo 18 oznámení této události na příjem LTV 158, které přijímali další operátoři. Charakteristika místa události, tedy „KDE“ přesně má ke střelbě docházet (nadmírná podlaží, resp. patro budovy apod.) se v jednotlivých oznámeních dosti různila a oznamovatelé ji mnohdy nedokázali vyspecifikovat.

- **7:21:43 hod.** – prostřednictvím pracovníka SaP MŘP Ostrava byla zařazena do akce PSH s volacím znakem Obhájce 114.
- **7:21:45 hod.** – prostřednictvím dozorcí služby OOP Poruba 2, byla do akce zařazena PSH s volacím znakem Osika 114.

Pozn.: Na místo byly ihned vyslány další hlídky OOP a OHS, které přijížděly k místu události v různých dojezdových časech.

V průběhu zakládání akce a předávání na pracoviště pro řízení SaP byla v radiokomunikačním provozu vyhlášena **relace „ATOS 1000“⁶⁹ do TKG (TalkGroup) Ostrava** s důrazem na vyslání nejbližších SaP. Na relaci reaguje hlídka PS Velká Polom s volacím znakem Osika 213, která byla poblíž hlášeného místa události.

- **7:22:21 hod.** – do systému k založené události operátory LTV průběžně vkládány další poznatky o střelbě ve FNŠP od dalších oznamovatelů.
- **7:23:42 hod.** – vedoucí směny vyslal ZJ KŘP MSK.
- **7:24:09 hod.** – zástupce vedoucího směny vyslal psovoda OSK Ostrava.
- **7:24:21 hod.** – do systému zaznamenán hlídkou PS Velká Polom s volacím znakem Osika 213 status „na místě zásahu“⁷⁰.

⁶⁹ Volací znak vyhledován pracovníky IOS KŘ MSK prostřednictvím radiokomunikace pro hlídky v terénu, znamenající upozornění, že bude oznámena důležitá informace pro všechny hlídky daného sektorového pracoviště SaP, např. informace o nové, závažné události, pátrání po osobách a vozidlech atd.

⁷⁰ Hlášení o stavu akce a provedených úkonech, který hlídka zasílá prostřednictvím RDST na IOS. Jsou to hlášení předem naformulována (výjezd na místo, použití VRZ, příjezd na místo určení,

Hlídka PS Velká Polom s volacím znakem Osika 213 dorazila na místo události za 03:02 min od založení akce v systému.

- **7:24:26 hod.** – vedoucím směny vyslána SPJ KŘP MSK.

Bezprostředně po založení akce byli prostřednictvím vedoucího směny a zástupce vedoucího směny telefonickou cestou vyrozuměni ředitel KŘP, náměstek ředitele pro SKPV a dle IS POHOTOVOST služební funkcionáři vedení v akceschopnosti pro KŘP pro vnější službu a vedoucí výjezdové skupiny SKPV OOK KŘP. Prostřednictvím operačního důstojníka pro MŘP Ostrava byli vyrozuměni ředitel MŘP Ostrava, služební funkcionáři vedení v akceschopnosti pro MŘP Ostrava a vedoucí výjezdové skupiny SKPV MŘP Ostrava.

- **7:25:47 hod.** – v systému zadán zástupcem vedoucího směny požadavek o spolupráci s HZS a ZZS.

Pozn.: *Proběhla krátká informativní schůzka zástupců jednotlivých složek, při které byly sděleny prvotní informace k události a určeno místo nástupního prostoru⁷¹ SaP složek IZS, které se nacházelo v bezpečné vzdálenosti od vstupu do budovy FN sP a dohodnut odklon vozidel RZS do jiných nemocnic na území města Ostravy. S MP Ostrava dohodnut postup o prozatímním nevysílání jejich SaP, z důvodu prvotního příjezdu SaP PČR a zamezení tak v nepřehlednosti rozmístění a využití těchto SaP.*

- **7:32:11 hod.** – do systému zapsán zástupcem vedoucího směny poznatek o přeladění všech hlídek na TKG skupinu 20.

Pozn.: *Z rozhodnutí vedoucího směny IOS KŘP MSK byla TKG skupina 231 ponechána volná pro případ dalšího využití. Skupina 231 je dána pokynem ředitele KŘP MSK jako řídicí kanál pro takovéto MU.*

*provedení zákroku, ukončení činnosti). Každé z těchto sdělení má přidělen číselný kód, po jehož zadání na RDST se sdělení a uvedením volacího znaku hlídky objeví zapsáno v systému Václav.
⁷¹ Prostor uvnitř vnější zóny, kde jsou soustředovány síly a prostředky složek IZS.*

- **7:35:57 hod.** – vedoucím směny přizván ke spolupráci OS OP Policejního prezidia ČR (dál jen OS PP).

Pozn.: Následně prostřednictvím OS PP přibrány ke spolupráci útvary s celorepublikovou působností (NCOZ, Ochraná služba, Pyrotechnická služba, Útvar pro ochranu prezidenta, Letecká služba, URNA).

- **7:39:23 hod.** – telefonický požadavek z místa události ze strany služebních funkcionářů o vyslání SaP MP Ostrava, prostřednictvím IOS KŘP MSK ihned realizováno.
- **7:39:57 hod.** – první informace k popisu pachatele, prostřednictvím radiokomunikačního provozu předáno všem hlídkám relaci „ATOS 1000“.
- **7:42:54 hod.** – vedoucí směny vysílá výjezdovou skupinu OKTE.
- **7:43:41 hod.** – oznámení na LTV 158 o pohybu pachatele.

Pozn.: Operátorem LTV 158 informace předána všem hlídkám prostřednictvím radiokomunikačního provozu relací „ATOS 1000“.

- **7:45:49 hod.** – zástupcem vedoucího směny vyrozuměn první krizový intervent v akceschopnosti pro oblast Ostrava.

Pozn.: Zástupce vedoucího směny IOS KŘP MSK dává krizovému interventovi pokyn k naladění radiostanice na TKG skupinu 20, ten mu odpovídá, že radiostanici nevlastní a k potřebám krizové intervence nevyužívá.

- **7:43:57 hod.** – vedoucí směny vysílá výjezdovou skupinu SKPV OOK KŘP MSK.
- **7:47:35 hod.** – vedoucí směny, na základě pokynu náměstka pro SKPV KŘP, požaduje od OS PP nasazení vrtulníků.
- **7:50:08 hod.** – prostřednictvím zástupce vedoucího směny telefonicky kontaktována koordinátorka týmu krizových interventů s požadavkem o nasazení dalších interventů.

Pozn.: Po předání prvotních informací koordinátorce týmu krizového intervence, provádí jejich vyrozumění zástupce vedoucího směny.

- **7:58:41 hod.** – HZS vyslalo na místo evakuační autobus.
- **8:00:20 hod.** – pracoviště řízení SaP na místo dle pokynu vedení MŘP, vysílala autobus OHS.
- **8:00:58 hod.** – prostřednictvím radiokomunikačního provozu hlídka SPJ s volacím znakem Flotila 421 předává informaci o prvním kontrolovaném muži u budovy VŠB, který odpovídá popisu pachatele.

Pozn.: *Po této informaci na SaP MŘP, prováděna lustrace v informačních systémech k této sobě (IS DOTAZY – IS CRO, IS CRV, IS D-ZBRANĚ, IS ETŘ, IS UDÁLOST, historie v IS VÁCLAV).*

- **8:02:10 hod.** – vedoucím směny vyslán vyjednávač týmu krizového vyjednávání v akceschopnosti.

Pozn.: *Po přijetí prvotního opatření ke koordinaci a vyslání SaP na místo události a po zpracování všech oznámení na LTV 158, týkajících se střelby ve FNŠP, bylo vedoucím směny rozhodnuto o posílení pracoviště SaP MŘÚ Ostrava o jednoho policistu, který byl přesunut z dispečerského sálu pro příjem tísňových linek a byl určen ke zpracovávání dalších událostí na teritoriu MŘÚ Ostrava.*

- **8:10:51 hod.** – zástupce vedoucího směny vkládá do MBP foto podezřelého, zajištěné z kamerového systému FNŠP.
- **8:13:43 hod.** – vedoucí směny žádá po HZS vyrozumění hejtmána a primátora.
- **8:21:58 hod.** – zástupce vedoucího směny dle pokynu velitele zásahu, prostřednictvím sektorových pracovišť, vysílá na místo další SaP prostřednictvím pracovišť SaP z územních odborů KŘP MSK, ihned realizováno přizváním do spolupráce v systému, a prostřednictvím radiokomunikačního provozu relací ATOS 1000 předána informace všem hlídkám všech územních odborů KŘP MSK.

- **8:27:31 hod.** – vedoucí směny vznesl dotaz k řídicímu akce ohledně vyhlášení opatření „ÚZÁVĚR“⁷² – dohodnuto, že se nebude vyhlášovat.

Pozn.: *V tu dobu již byly odjezdové trasy z okolí FNsP obsazeny hlídkami.*

- **8:31:05 hod.** – informace o zajištění další osoby, pracovištěm SaP MŘP prováděny lustrace v informačních systémech.
- **8:51:14 hod.** – zástupce vedoucího směny vysílá policejní psychology.
- **8:55:407 hod.** – na LTV 158 volala matka podezřelého, že se její syn vrátil domů a sdělil, že v Ostravě zastřelil nějaké lidi a jde se také zastřelit, poté odešel. Uvedla popis jeho oblečení a vozidla, kterým přijel.

Pozn.: *Operátorka na LTV 158, která oznámení přijímala, se v průběhu hovoru přemístila na pracoviště vedoucího směny, kde online vytěžováním matky možného pachatele získávala informace, které ihned předávala zástupci vedoucího směny, a ten je bezprostředně zaznamenával do systému, aby se tak minimalizovala ztráta času přenosu informací pro všechny zúčastněné organizační články. Zároveň byly tyto informace ihned předávány krizovému štábu.*

Bezprostředně po přijetí informace o možném pachateli byla tato informace i s popisem osoby, typem užívaného osobního motorového vozidla s předpokládaným směrem pohybu osoby, předána prostřednictvím radiokomunikačního provozu relací ATOS 1000 všem hlídkám na všech sektorových pracovištích pro řízení SaP. Průběžně byly na IOS KŘP z IS PČR zjišťovány, v této fázi již ke konkrétní osobě podezřelého, podrobné informace, včetně vlastnictví vozidla, zbraní a možné vazby na jiné osoby, a následně předáváno hlídkám v terénu a krizovému štábu.

⁷² *Opatření, které v případě potřeby neprodleně vyhláší vedoucí směny IOS v okamžiku, kdy je potřeba hlídkami v určitém prostoru provádět kontrolu projíždějících vozidel. Jedná se o specifické opatření, které není běžně aplikováno a používá se u závažných případů (např. útěk vězně, aktivní střelec, újezd nebezpečného pachatele). Každá hlídka má dle předem stanoveného rozpisu určené své stanoviště. O vyhlášení tohoto opatření vedoucí směny IOS neprodleně informuje policistu v akceschopnosti za KŘ.*

Pozn.: Zjištěno např., že se dopustil výtržnictví, krádeže, ublížení na zdraví, přesné údaje k bydlišti, vlastnictví vozidla, zbraní.

- **09:08:50 hod.** – zástupce vedoucího směny zapisuje do systému zjištěná tel. čísla užívané podezřelým.
- **09:11:40 hod.** – vedoucí směny na základě pokynu z krizového štábu, žádá OS PP o nasazení operativního pátracího prostředku ke zjištění polohy telefonu podezřelého, který je na pohybu.
- **09:12:57 hod.** – zástupce vedoucího směny v IS ETR ztotožnil přítelkyni podezřelého a místo zaměstnání podezřelého.
- **09:32:24 hod.** – zástupce vedoucího směny vyžaduje na OS PP vyslání pyrotechniků.

Pozn.: V objektu FNsP nalezen podezřelý předmět (následnou prohlídkou specialisty zjištěno, že je neškodný).

- **10:01:05 hod.** – do systému zapsán prostřednictvím pomocníka dozorců služby OOP Hlučín poznatek o výskytu podezřelého muže v obci Děhylov, informaci o výskytu muže telefonicky oznámila na OOP Hlučín žena, kterou oslovil muž, který kolem ní v chatovišti v Děhylově procházel s dodatkem, že se jde zastřelit.

Informace bezprostředně předána prostřednictvím radiokomunikačního provozu relací „ATOS 1000“ všem hlídkám v terénu s koordinací přesunu a rozmístění hlídek v dané lokalitě.

- **10:10:25 hod.** – do systému zapsán pracovníkem řízení SaP poznatek o nálezů vozidla (provedena lustrace v IS CRV), kterým se měl podezřelý pohybovat, vedle vozidla se na zemi nachází nehybné tělo muže odpovídající popisu podezřelého, muž má střelné poranění hlavy, žije, na místo byla vyslána ZZS.
- **10:22:49 hod.** – pracovníkem řízení SaP zapsán poznatek o vyslání vrtulníku ZZS.
- **10:53:59 hod.** – pracovníkem řízení SaP zapsán poznatek o nálezů zbraně poblíž vozidla.

- **11:04:38 hod.** – do systému zástupcem vedoucího směny zapsána informace o úmrtí podezřelého.

Pozn.: Ve všech předcházejících případech byly informace neprodleně předávány na krizový štáb.

Činnost policistů na jednotlivých pracovištích IOS KŘP MSK z pohledu řízení a koordinace SaP podílejících se na pátrání po možném pachateli střelby a následně po konkrétním podezřelém byla v této fázi řešené události ukončena. V druhé fázi se jejich činnost soustředila na plnění úkolů související s hláskou službou a poskytováním servisních služeb pro všechny organizační články KŘP, participující na této události.

Pozn.: Poslední poznatek k události byl do systému vepsán zástupcem vedoucího směny v 00:04:17 hod.

Chtěl bych uvést, že jsem popsal jen ten nejpodstatnější výčet úkonů a činností provedených pracovníky IOS KŘP MSK v době od prvotního oznámení až po zjištění a nalezení pachatele. Samozřejmě, že provedených úkonů a činností bylo mnohonásobně více. Jen pro představu o rozsahu této MU uvádím, že kompletní výčet všech provedených úkonů a zapsaných poznatků, který je zaznamenán v systému operačního řízení VÁCLAV, by po vytištění obsahoval 63 stran formátu A4, přičemž standardní událost vystačí se 2 až 4 stranami.

Do této akce bylo zapojeno 465 policistů a 42 strážníků MP Ostrava a samozřejmě složky ZZS a HZS.

Dojezdové časy nejdůležitějších složek PČR od nahlášení události činily:

- 4:00 min. – první hlídka,
- 5-14 min. – PSH a další následující hlídky,
- 27 min. – ZJ – dojezdová vzdálenost z útvaru 30 km,
- 28 min. – SPJ – dojezdová vzdálenost z útvaru 30 km,
- 35 min. – výjezdová skupina SKPV OOK KŘ MSK.

5.3 Zjištěné poznatky a návrhy řešení

Myslím si, že pracovní nasazení, přístup a činnost naší směny můžu zhodnotit jen pozitivně. Nebyl nikdo, kdo by se chtěl nějakým způsobem šetřit. Všichni pracovali na plné obrátky. Za tímto tvrzením si stojím a jsem připraven ho kdykoli obhajovat. Nejenže se pracovalo na této MU, ale souběžně se musely zvládat další oznámení, a s tím související veškeré potřebné úkony. Samozřejmě to nebylo v takovém objemu jako událost Aktivního střelce, ale příjem, založení akce, vysílání SaP, zjišťování informací v systémech atd., se děje u každé akce. Jen pro dokreslení, za směnu operačního dne, která trvá od 07.00 hod. – do 07.00 hod. druhého dne, je na našem útvaru běžně založeno 350–400 akcí. Že se jednalo o dobře odvedenou práci vypovídala i skutečnost, že ze strany vedení MŘP Ostrava a vedení KŘP MSK, pokud já vím, nebyly vzneseny žádné výhrady.

Bezesporu se jednalo o lidský velmi tragickou událost, a určitě bychom všichni chtěli, aby k ní nikdy nedošlo. Z profesního hlediska však musím konstatovat, že řešení události takového charakteru nám může ukázat prostor pro zlepšení, posunout nás dále a také potvrdit, že nastavené postupy jsou správné.

V tomto případě lze potvrdit, že vytvořený projekt PSH a jejich začlenění a využívání v rámci výkonů služby se úspěšně osvědčil. Mám tím namysli pokrytí území těmito hlídkami, a především pak úroveň jejich vystrojení a vybavení, díky kterým mají možnost ihned reagovat a zasáhnout na místě a nečekat na ZJ, nebo SPJ. Vždyť i v takovém rozlehlém městě jako je Ostrava, byly PSH na místě v rozmezí 5 až 14 min.

Je zde však několik momentů, které jsem v rámci řešení této MU zaznamenal, a ke kterým bych se, stejně jako k některým činnostem samotného fungování IOS KŘP, rád vyjádřil a navrhl způsoby jejich možného řešení.

Někdo se možná pozastaví nad tím, proč byla jako řídicí zvolena TKG skupina 20, neboť pokynem ředitele KŘ MSK je určena jako řídicí TKG skupina 231. Vzhledem k charakteru této MU, jsem jako vedoucí směny usoudil, že bude vhodnější, když bude volba co nejjednodušší a nejkratší. Přece jen zde sehrává určitou roli stres, který by se mohl projevit na špatně navoleném komunikačním kanálu. Skupina

231 tak byla ponechána jako záloha, např. pro pronásledování pachatele. Skupina 20 by pak byla určena pro činnost na místě a skupina 231 pro pronásledování, nebo by také mohly sloužit pro rozdělení komunikace zvláště SKPV a zvláště pořádkové služby. Jak jsem následně zjišťoval, každé IOS KŘP má jinou skupinu řídicího TKG.

Návrh řešení: Navrhuji zavedení stejného čísla skupiny řídicího kanálu na všech IOS KŘP. To by mělo být co nejjednodušší a co nejlépe zapamatovatelné, aby si ho každý policista ihned vybavil. A jednotnost také proto, že mnohokrát jsou policisté odveleni do jiných krajů na výpomoc, nebo zasahují přes hranici kraje a při vyslovení slova řídicí kanál by tak ihned věděli, který mají navolit.

Další situace k zamyšlení nastala, když zástupce vedoucího směny IOS KŘP MSK vydal vyslanému krizovému interventovi pokyn k naladění radiostanice na TKG skupinu 20, a ten mu sdělil, že radiostanici nevlastní a k potřebám krizové intervence nevyužívá.

Návrh řešení: Je na zvážení, zda by nebylo vhodné do budoucna povinně vybavit radiostanicemi tým krizových interventů z důvodu větší informovanosti o události, na kterou je krizový intervent nasazen a možnosti následného monitorování dalšího vývoje dané události.

S tím souvisí další skutečnost. Poté co koordinátorka krizové intervence, dle požadavku určila další členy, kteří vyjedou na místo, musel jejich vyrozumívání provádět zástupce vedoucího směny.

Návrh řešení: Vzhledem k vytíženosti pracovníků IOS KŘP v těchto fázích řešení události, by bylo vhodné, aby toto vyrozumívání prováděli koordinátoři daných specializací.

V průběhu řešení události byly na LTV 158 přijímány poznatky o pohybu a výskytu osob odpovídající popisu pachatele, následně poznatky k osobě podezřelého, dále pak dotazy občanů, týkající se aktuální situace ve FNŠP a dotazy k rodinným příslušníkům, příbuzným, známým, kteří se měli v době střelby nacházet v různých prostorách FNŠP. Zatížení LTV 158 těmito dotazy a poznatky bylo

enormní, nehledě na skutečnost, že byly současně přijímána oznámení o nových událostech a zakládány nové akce.

Návrh řešení: Myslím si, že by bylo vhodné, pro případ MU takového rozsahu, mít na IOS KŘP připravenou krizovou linku, tak jak to bylo v případě vytvoření krizové linky ZZS, kam se mohli občané obracet s různými dotazy.

Další prostor pro zlepšení, který se týká celkově činností IOS KŘP spatřuji ve zjišťování informací z různých IS PČR, kdy jsou policisté IOS KŘP neustále IS vyzýváni k zadání hesla a to přesto, že už byli přihlášení. Systémy opětovně požadují ověření hesel. Tato skutečnost je vnímána z pohledu policistů IOS KŘP jako velká časová ztráta, zdržení a zátěž odpoutávající pozornost od probíhajícího děje řešené události.

Návrh řešení: Řešením by tak mohlo být jedno jediné, prvotní přihlášení při nástupu na směnu operačního dne do systému.

Problematika opakovaného a opětovného přihlašování však nesouvisí jen s IS, tento problém vnímám v rámci celého systému intranet, kdy je nutno se pokaždé znovu přihlašovat, ať už to jsou stránky Oděvní výdejny, anebo na stránky Policejního prezidia.

Návrh řešení: S tímto souvisí i další návrh. Propojit IS JITKA s IS a evidencemi tak, aby systém nabídl po vložení konkrétních údajů ucelenou informaci o osobě, vozidlu, objektu a případně telefonnímu číslu, které jsou dostupné. Odbouralo by se tím pracné dohledávání, které je prováděno ve vztahu k založené akci.

Pro usnadnění a zefektivnění činností bych dále navrhoval:

V případě zřízení řídicího štábu, pro přímý a bezprostřední náhled jeho členů na poznatky, které jsou v rámci události zapisované do systému, kdekoliv v místě jeho zřízení (např. ve štábním vozidle KŘP, ve vozidle MMC apod.), zřídit přístup ze systému JITKA – do aplikace VÁCLAV, popř. ZIKMUND. Tímto by odpadlo opakované dotazování na IOS KŘP, jaké hlídky a útvary jedou na místo, kde se nacházejí, jaké jsou nové informace k události atd. Pracovníci IOS KŘP by tak

nemuseli stejnou informaci několikrát opakovat. Současně by se to uplatnilo i opačným směrem, ve vztahu k plnění hlášené služby k IOS KŘP.

V souvislosti s výše uvedeným, bych doporučil do řídicího štábu vyslat pracovníka IOS KŘP, který by systém obsluhoval, vepisoval informace a požadavky řídicího štábu a řídicí štáb následně informoval, a to proto, že pracovník IOS KŘP má práci v tomto systému zažitou a lépe se v něm orientuje.

Co se týká samotného řízení vedení akce, zvážit rozdělení velení na činnosti vykonávané SKPV a činnosti vykonávané Pořádkovou službou, samozřejmě pokud to situace umožňuje. S tím úzce souvisí i rozdělení radiokomunikace na dvě samostatné TKG skupiny.

Zodpovězení výzkumné otázky

Stanovenou výzkumnou otázkou zda „**je ještě v možnostech PČR zkrátit/urychlit přenos informací a čas od nahlášení mimořádné události po vyslání prvosledových hlídek na situaci FHQ**“ se pokusím zodpovědět jak z pohledu technických možností, tak z hlediska lidského faktoru.

Dnes jsou sice PSH vybaveny zařízením MBP, která jim prostřednictvím aplikace KAREL umožňuje náhled na událost, ale není zde možnost navigace na místo události. Spolujezdec tak musí mít vytažený mobilní telefon, nebo tablet a informace v něm vyhledávat a PSH navigovat. Ve vztahu k vyrozumívání PSH by tedy mohlo dojít k urychlení, vybavením hlídkových vozidel zabudovaným palubním monitorem, na kterém se ihned zobrazí událost označena příznakem FHQ doprovázena zvukovou signalizací a uvedením prvotních informací. Na display jen PSH potvrdí, že jede na místo, přičemž jim systém automaticky vyhledá co nejrychlejší trasu dojezdu na místo události.

Přínosné by dále bylo, kdyby se při zakládání akce objevily dostupné informace o konkrétně uvedených osobách či věcech figurujících v oznámení. Systém by automaticky provedl lustraci ve všech alespoň základních evidencích a IS a ty pak poskytl. Ihned by se např. vědělo, zda osoba vlastní zbraň, jestli se jedná o problémovou osobu, aniž by to musel pracovník SaP následně zjišťovat v evidencích apod.

Pokud jsou oznámení učiněna na operátory ZZS a HZS a jsou následně předána k řešení na LTV 158, nemůže si operátor v případě nejasnosti přehrát hovor s oznamovatelem. Je nutno požádat vedoucího směny té dané složky, který hovor zajistí a poskytne. Hovořím zde o tom proto, neboť předávaná sdělení jsou strohá a mnohdy nejasná. Operátor pak musí, i k prvotním informacím, opětovně volat oznamovatele, případně hovor přehrát. Takže v důsledku čas od prvotního oznámení události plyne a policie toto nemá možnost ovlivnit. Vyřešením tohoto problému by se určitě zkrátila reakční doba na takto oznámené události.

K urychlení vyslání PSH by rovněž mohlo přispět, kdyby byl systém nastaven tak, že ihned po zadání adresy místa události operátorem LTV, je automaticky akce

přidělena na sektorové pracoviště daného okresu. Ten by mohl ihned zareagovat a na základě prvotních informací případně vysílat hlídky a operátor by mezitím doplnil veškeré důležité informace. Odpadlo by tak předávání a potvrzování převzetí akce.

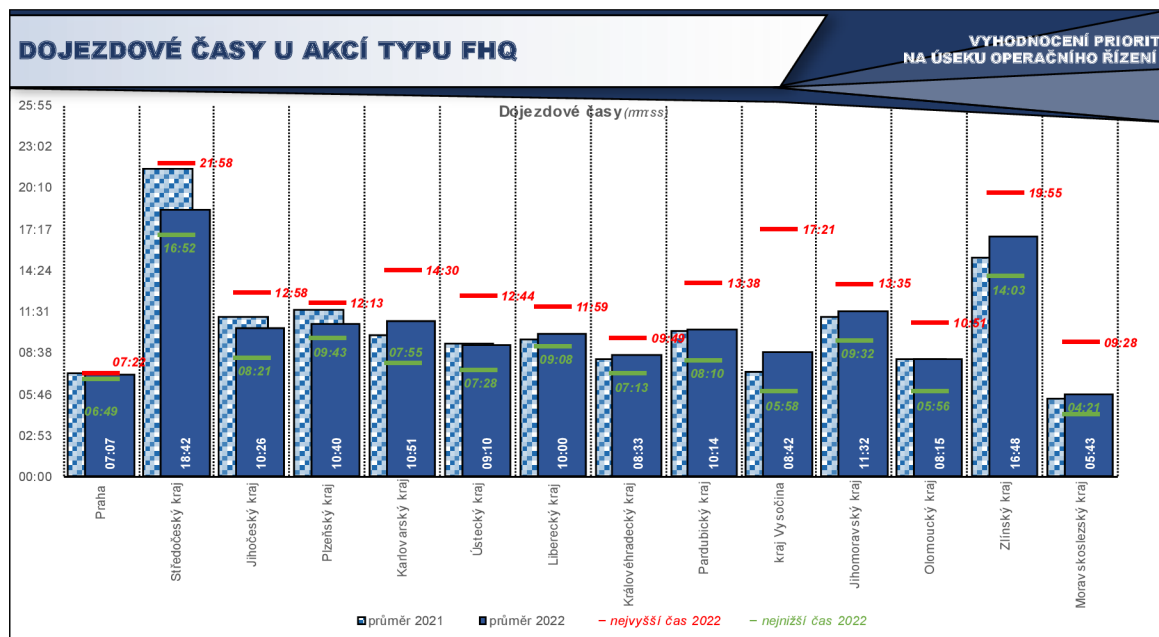
Nelze také opomenout, že velkou úlohu při přijetí oznámení a dalšího postupu, hraje skutečnost, kdo zrovna vykonává pozici operátora LTV 158. Ano, hovořím o zkušenosti a odbornosti. Dnes je situace bohužel taková, že v rámci PČR dochází k velkému odlivu, déle sloužících policistů, což se pochopitelně nevyhýbá, ani operačního řízení. Během 3 let se u nás na IOS KŘP MSK obměnilo 60 % pracovníků. V minulosti byla volba výběru jasná. Nejlépe dozorčí z OOP se zkušenostmi. Dnes je realita taková, že i na dozorčích postech jsou policisté, kteří jsou u PČR relativně krátkou dobu, a tak není kde brát. To je pak příčinou toho, že na IOS KŘP, aby byly doplněny stavy, jsou kolegové, kteří poznali jen jednostranně zaměřenou problematiku, např. z dopravní policie, cizinecké policie atd., anebo jsou u PČR krátkou dobu. Může tak nastat situace, kdy se operátor musí poradit s dalšími kolegy, tedy pokud nejsou zrovna zaneprázdněni, jak na danou situaci reagovat.

Celkově si však myslím, že doba od přijetí oznámení do doby vyslání PSH na místo události není nikterak dlouhá. Řekl bych, že celý systém je nastaven dobře. O tom ostatně vypovídají jejich dojezdové časy, které jsou ve městech, od doby oznámení události do příjezdu na místo, v průměru do 5 min.

Samozřejmě v rámci služebních obvodů, kde je dojezdová vzdálenost 20 km, jsou dojezdové časy úplně jiné, protože pokrytí PSH je zde naprosto odlišné. Nutno však podotknout, že v těchto obvodech není taková hustota oznámení jako ve městech. Ale i zde se nabízí otázka do diskuse, týkající se personálního stavu, počtu fungujících služeben a dalších okolností mající vliv na kvalitní práci PČR, to však ale není předmětem mé práce.

Na závěr pro názornost předkládám tabulku dojezdových časů na FHQ události všech KŘ PČR za poslední dva roky, rok 2021 a 2022. V tabulce jsou uvedeny **průměrné** dojezdové časy v rámci celých teritorií jednotlivých KŘ. Tabulka dále

obsahuje údaj s nejnižším a nejvyšším **průměrným měsíčním** dojezdovým časem za rok 2022 bez ohledu na vzdálenost místa dojezdu.⁷³

⁷³ HABADA, František. *Vyhodnocení priorit na úseku operačního řízení rok 2022*. Presentation presented at: [Národní operační centrum; 2022, Praha, Czechia.]

Závěr

Práce PČR je veřejností nejčastěji vnímána až při realizaci samotných zákroků a následných úkonů na místě zásahu, anebo v momentě, kdy sám občan jejich součinnost z nějakého důvodu potřebuje, přičemž činnosti a postupy tomu předcházející jsou pro většinu veřejnosti, ale i pro některé policisty, a to nejen ty „řadové“, velkou neznámou. Samotná práce operačních středisek PČR není navenek nijak vidět, ale přitom je nezbytnou a neoddělitelnou součástí systému policejních činností přispívající k zajištění a dodržování veřejného pořádku, ochranně osob a majetku v našem státě.

Technický pokrok jde nezděrně kupředu a vymoženosti dnešní doby se nevyhýbají ani PČR. Zdokonalují a vylepšují se tak systémy, aplikace a materiální vybavení se kterými PČR, potažmo operační střediska pracují. Moderní technologie také umožňují důkladně vyhodnocovat a analyzovat jednotlivé činnosti, na základě čehož je pak možno činit opatření ke zlepšení a zkvalitnění práce PČR. V rámci IOS KŘ to je například aplikace VÁCLAV, ve které je zapsaná veškerá činnost počínající příjmem oznámení, vysláním hlídek na místo události, prací na místě, až po ukončení činnosti PČR. Vše je zpětně dohledatelné, včetně radiové a telefonické komunikace a identifikace, kdo jakou činnost provedl.

Vyhodnocování a rozbor událostí jsou nezbytné. Ale primárně by to, dle mého názoru, mělo sloužit k tomu, abychom se poučili ze zjištěných nedostatků a chyb, které přispějí ke zdokonalení a urychlení jednotlivých postupů, doplnění metodiky a učinění dalších opatření, která by vedla k zefektivnění práce PČR. Ve vztahu k výkonu práce na IOS a vyhodnocování, bych rád uvedl, že hodnotitelé by měli přihlížet k tomu, že policisté mají mnohdy jen pár vteřin na rozhodnutí a reakci a že taky pracují pod tlakem situace. Je to něco jiného než pak, s odstupem času, v klidu a bez stresu, rozebírat a vyhodnocovat jednotlivé učiněné kroky, opatření a postupy a ty pak srovnávat s interními akty řízení a případně postihovat a trestat. Netvrdím, že se tak děje pokaždé, ale za svou policejní praxi jsem takovýchto případů zažil hodně, kdy to byl jen nástroj sloužící k vyhledání důvodů k potrestání. Ale abych jen nekritizoval, zpětné vyhodnocení je i nástroj sloužící

jako podklad pro odůvodnění případného ocenění pracovníků za výborně odvedenou práci.

Chtěl bych také poukázat na nešvar, který se začal objevovat v posledních letech na příjmu LTV. V dnešní době se zakládají akce na skoro všechna oznámení, i na ta, která nemají povahu tísňového volání. Vzhledem k tomu, že si dnes všichni stěžují na vše, policisté mají strach nějaké oznámení nepřijmout a nevyslat hlídku, aby nebyli následně prošetřováni odborem vnitřní kontroly. V tomto případě by bylo potřeba přesně vymezit a specifikovat, co se ještě za oznámení, jenž má povahu tísňového volání považuje, a co ne. Toto by hodně pomohlo operátorům IOS a v nemalé míře omezilo mnohdy zbytečný výjezd hlídek na místo události.

Ve vztahu k prvosledovým hlídkám bych chtěl konstatovat, že se tento projekt osvědčil. Je moc dobře že vznikly, a to jak pro PČR, tak i pro občany. Dnes veřejnost určitě registruje, a pozitivně hodnotí, že poté co oznámí událost, je PČR na místě do několika minut. Oznamovatelé někdy ještě nestihnou dokončit hovor a hlídky už jsou na místě. Prvosledové hlídky nečiní jen zákroky. Vzhledem ke své rychlosti dojezdu na místo, nezřídka kdy poskytují první pomoc. Dnes mají tyto hlídky ve vozidle Záchranářský batoh (medivak), který mimo jiné obsahuje defibrilátor a také pravidelně absolvují školení první pomoci, a dokonce i praxi u výjezdových vozidel ZZS. Svou rychlostí a odborně poskytnutou první pomocí již zachránili nespočet lidských životů, což také napomáhá pohledu veřejnosti na policejní sbor, který už pomalu ale jistě začínají někteří vnímat jinak, než jen jako represivní složku.

Zmínil bych ještě tragický případ v Bohumíně, který se udál v srpnu roku 2020, kdy při požáru panelového domu uhořelo, anebo skokem z okna zemřelo 8 dospělých osob a 3 děti. Toho dne jsem měl shodou okolností také službu jako vedoucí směny IOS. Tedy veškeré informace, které uvedu, mám in natura. Zde se opět osvědčil projekt prvosledových hlídek. Jen ve stručnosti chci uvést, že k události jsme byli do spolupráce přizváni OS HZS, jako k požáru panelového domu. Ihned byly pracovníky IOS na místo vyslány hlídky, přičemž do tří minut na místě byly prvosledové hlídky, které okamžitě zahájily evakuaci osob, a to ještě před příjezdem HZS a také bezprostředně zadržely podezřelou osobu, jak později

zjištěno, pachatele tohoto činu. Kdyby nebylo včasného zásahu, byl by počet obětí určitě vyšší a pachatel ne tak rychle dopaden. Dovolím si tak tvrdit, že práce operačního střediska a hlídek v terénu, jsou jako dvě spojené a nerozdělitelné nádoby.

Cílem této diplomové práce tak bylo poskytnout pohled na práci operačního řízení operačních středisek PČR, a to zejména IOS KŘP, které souvisí s příjmem oznámení a následným vysíláním prvosledových hlídek na FHQ situace, včetně uvedení informačních systémů a aplikací, které se k tomu využívají. Osvětlit celou škálu postupů a činností stanovených k plnění úkolů souvisejících se zajištěním rychlé reakce na oznámené události, vysíláním sil a prostředků na místo zákroku, poskytováním co nejrelevantnějších informací a realizaci navazujících činností.

Teoretická část práce byla zaměřena na strukturu systému operačního řízení PČR, jenž má na starost vyslání hlídek na místo událostí a jejich koordinaci, popis jednotlivých úkonů, využívání dostupných informačních systémů a dalších prostředků v rámci výkonu této činnosti, především pak při výběru a vysílání prvosledových hlídek na FHQ události a spolupráce s dalšími složkami IZS.

V jednotlivých kapitolách jsem se zabýval vymezením základní činnosti PČR, jako jednotného ozbrojeného bezpečnostního sboru, jehož primárním úkolem je služba veřejnosti a vymezením postavení PČR v rámci složek IZS. Dále operačními středisky PČR, jejich historickým vývojem až po následnou integraci, organizační strukturou a popisu činností se zaměřením na IOS KŘP, v rámci, kterého byla přiblížena směna operačního dne. Pozornost byla věnována také informačním systémům PČR. Provedl jsem výčet a popis těch informačních systémů a aplikací, které jsou fakticky využívány při činnosti IOS KŘP, tedy informační systémy využívány ihned po oznámení události k získání základních a nejpotřebnějších informací pro potřeby rychlé reakce na oznámenou událost a informační systémy se kterými se pracuje následovně. Byl přiblížen také nejdůležitější informační systém JITKA, který je se svými aplikacemi VÁCLAV a LUDMILA určen výhradně pro operační řízení a popsána Mobilní bezpečná platforma, která je primárně určena pro hlídky v terénu, včetně aplikace KAREL, sloužící k obousměrné komunikaci s IOS KŘP. V neposlední řadě jsem se pak věnoval popisu

a vysvětlení významu události označené zkratkou FHQ, vymezení prvosledových hlídek, které jsou s událostí FHQ neodlučitelně spjaty, důvodu jejich vzniku, popisu činnosti a vymezení jejich významu při vysílání na takto označené události, v kontextu této práce především aktivního střelce.

Praktická část práce byla zaměřena na popis a rozbor činností IOS KŘP MSK a složek PČR v případě řešení události střelby ve Fakultní nemocnici s poliklinikou Ostrava Poruba, v prosinci 2019, kterého jsem měl možnost zúčastnit se jako vedoucí směny operačního dne. Případ je zde popsán z pohledu výkonu práce IOS KŘP MSK po prvotním oznámení události, následných úkonů, včetně využívání informačních systémů PČR a dalších činností plynoucích z vývoje dané události. Cílem této části práce bylo na základě reálného případu z praxe na časové ose popsat sled jednotlivých postupů a činností, které musí IOS KŘP při řešení situace FHQ, v tomto případě aktivního střelce, realizovat, a to s využitím informačních systémů bez kterých by činnost IOS KŘP nemohla fungovat. Následně jsem vyhodnotil pozitiva a negativa dané problematiky a navrhl případná řešení. V rámci této části práce jsem vycházel zejména z osobních zkušeností, listinných materiálů a dat z policejních systémů, na jejichž obsahovém zpracování jsem se jako vedoucí směny daného operačního dne podílel.

V úvodu praktické části jsem pro uvedení do dané problematiky popsal místo působnosti IOS KŘP MSK, včetně výčtu a početního obsazení jednotlivých pracovišť v rámci směny operačního dne. Hlavní částí je časová osa, na které jsem popsal sled jednotlivých událostí a provedených úkolů a opatření ze strany pracovníků IOS KŘP MSK s uvedenými poznámkami pro dokreslení řešené události. V závěrečné části jsem pak provedl hodnocení, porovnání teorie s praxí, a to z pohledu mé dlouhodobé služby u PČR, včetně návrhů případného usnadnění, zjednodušení a zlepšení činností IOS, potažmo dalších složek PČR.

Samotný závěr celé práce byl ponechán zodpovězení výzkumné otázky, která byla společně s vedoucím práce stanovena, zda *„je ještě v možnostech PČR zkrátit/urychlit přenos informací a čas od nahlášení mimořádné události po vyslání prvosledových hlídek na situaci FHQ“* a provedeno hodnocení splnění cílů zadání diplomové práce.

Závěrem bych rád konstatoval, že jsem vytyčené cíle a zadání diplomové práce splnil, k dané problematice jsem se následně vyjádřil, navrhl několik možných řešení a odpověděl na výzkumnou otázku.

Seznam použité literatury

Monografie

- 1) HEŘMAN, Radomír. Pořádková činnost policie: Vybrané kapitoly 1. Praha: Policejní akademie České republiky, 2022. SBN 978-80-7251-527-1.
- 2) HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek: Reakce IZS a fenomén aktivního střelce. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. ISBN 978-8087125-34-2.
- 3) HRINKO, Martin a kolektiv. Pořádková činnost policie: Operační střediska v kontextu spolupráce s pořádkovou policií. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.
- 4) KVAPILOVÁ, Iva. Organizační vývoj SNB v 70. letech se zaměřením na jeho veřejnobezpečnostní složku. Praha: Sborník Archivu bezpečnostních složek, č. 5, 2007. ISSN 2336-1387.
- 5) SKALSKÁ, Květoslava, Zdeněk HANUŠKA a Milan DUBSKÝ. Integrovaný záchranný systém a požární ochrana: Modul I. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4.

Právní předpisy

- 6) Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.
- 7) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v posledním znění.
- 8) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích.
- 9) Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění.
- 11) Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému v posledním znění.

Interní akty řízení

- 12) ZPPP a ředitele PČR úřadu vyšetřování pro ČR č. 156/2000, kterým se upravuje jednotný postup při provozování a využívání zkrácených centrálních verzí informačních systémů „Evidence nežádoucích osob“ a „Evidence cizinců s povolením k trvalému pobytu nebo přechodnému pobytu na území ČR na dlouhodobá víza“.
- 13) ZPPP č. 19/2005, kterým se upravuje provozování integrovaného komunikačního a řídicího systému „DISPEČER – MAJÁK 158“.
- 14) ZPPP č. 136/2006, kterým se upravuje postup při hlášení událostí a provozování informačního systému „UDÁLOST“.
- 15) ZPPP č. 53/2007, o informačních systémech projektu Automatická kontrola vozidel.
- 16) ZPPP č. 70/2007, o terminologii v oblasti informačních systémů.
- 17) ZPPP č. 73/2007, o informačních systémech PATROS a PATRMV.
- 18) ZPPP č. 215/2008, kterým se stanoví některé bližší podmínky a postupy pro zpracování osobních údajů (o ochraně osobních údajů).
- 19) ZPPP č. 222/2008, kterým se stanoví pravidla vnitřní normotvorby.
- 20) ZPPP č. 109/2009, o operačních střediscích.
- 21) ZPPP č. 168/2009, o programu „Dotazy do informačních systémů“.
- 22) ZPPP č. 71/2010, o národní součásti Schengenského informačního systému.
- 23) ZPPP č. 158/2010, o provozu informačních systémů Instruktaž a Kniha evidence práce.
- 24) RPP č. 180/2011, kterým se upravuje celoplošný zkušební provoz systému Centrální databáze objektů.
- 25) RPP č. 43/2013, kterým se zřizuje pracovní skupina OPTIMA.
- 26) RPP č. 52/2014, kterým se upravuje zkušební provoz jednotného řízení sil a prostředků a sledování dojezdových časů, včetně příloh.
- 27) RPP č. 202/2015, kterým se upravuje zkušební provoz informačního systému KONTROLA 2.
- 28) RPP č. 44/2017, kterým se zřizuje pracovní skupina OPTIMA 2.

- 29) RPP č. 172/2018, k zahájení zkušebního provozu vzdáleného přístupu do datové sítě intranet Ministerstva vnitra Hermes.
- 30) RPP č. 13/2023, dodatek č. 20 k organizačnímu řádu policejního prezidia české republiky.
- 31) PPP č. 200/2013, o informačním systému cizinců.
- 32) PPP č. 212/2013, o informačním systému TELEFOTO.
- 33) PPP č. 66/2014, o informačním systému ETR.
- 34) PPP č. 7/2016, o informačním systému akce.
- 35) PPP č. 205/2016, o centrálním registru zbraní.
- 36) PPP č. 151/2018, o mobilním přístupu k informačním systémům, komunikaci, přenosu obrazových, textových a zvukových záznamů, ukládání úkolů a jiných službách podpory výkonu činnosti Policie České republiky (o mobilní bezpečné platformě).
- 37) PPP č. 279/2018, o informačním systému P-ZBRANĚ.
- 38) PPP č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti.
- 39) Pokyn ředitele KŘP MSK č. 19/2021, kterým se upravuje postup při provozování informačního systému „Pohotovost“.
- 40) Ministerstvo vnitra GŘ HZS ČR. *Katalog typových činností integrovaného záchranného systému: Amok – útok aktivního střelce STČ 14/IZS*. Praha, 2013.
- 41) *Projekt jednotná systémová informační, technologická a komunikační platforma: Mapový klient Ludmila*. 2014. Praha.
- 42) *Projekt jednotná systémová informační, technologická a komunikační platforma: Klient operačního řízení Václav*. 2014. Praha.

Internetové zdroje

- 43) HABADA, František. *Vyhodnocení priorit na úseku operačního řízení rok 2022*. Presentation presented at: [Národní operační centrum; 2022, Praha, Czechia.]
- 44) Policie ČR: *Moderní technologie a Policie ČR. Mobilní bezpečná platforma* [online]. [cit. 2023-01-29]. Dostupné z: [YouTube - Policie ČR](#).